

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

LIGJI Nr. 02/L-122

PËR BUJQËSINË ORGANIKE

Kuvendi i Kosovës,

Në bazë të Kreut 5.1 (j) dhe 9.1 26 (a) të Kornizës Kushtetuese për Vetëqeverisje të Përkohshme në Kosovë (Rregullorja e UNMIK-ut, nr. 2001/9, datë 15 maj 2001),

Miraton:

LIGJ PËR BUJQËSINË ORGANIKE

KAPITULLI I

Dispozitat e përgjithshme

Neni 1

1.1. Ky ligj do të aplikohet për prodhimet të cilat mbajnë treguesit të cilat i referohen metodave të prodhimit të organike, si vijon:

(a) prodhimet bujqësore me origjinë bimore të pa përpunuara, kafshët si dhe prodhimet blegtorale të papërpunuara, të prodhuara në pajtim me parimet e prodhimit të organike dhe rregullat specifike të inspeksionit të tyre, të prezantuar në Aneksin I dhe III të këtij ligji;

(b) prodhimet e parapara për konsumin e njerëzve të përbëra nga një apo më shumë përbërës me origjinë bimore apo shtazore.

1.2. Për ndryshim nga paragrafi 1 i këtij neni ku janë vendosur rregullat e prodhimit të organike në Aneksin I të këtij ligji për llojet e caktuara të kafshëve, rregullat e parapara për etiketimin në nenet 6 dhe 7 të këtij ligji dhe për inspeksionin në nenet 15 dhe 16 të këtij ligji, duhet të aplikohen për këto lloje dhe prodhimet e tyre, me përjashtim të prodhimeve të akuakultures.

Neni 2

Sipas këtij ligji prodhime organike konsiderohen bartësit e treguesve të cilët ju referohen metodave të prodhimit të organike, kur në etiketimin, materialin reklamues apo dokumentet përcjellëse, prodhimi i tillë apo përbërësit e tij si dhe materiali ushqyes janë përshkruar sipas treguesit “Bujqësi Organike”, duke siguruar blerësin se ai prodhim apo përbërësit e tij janë përfituar në pajtim me rregullat e prodhimit organik të vendosura sipas nenit 4 të këtij ligji.

Neni 3 Përkufizimet

Termet e përdorura në këtë ligj kanë këto domethënie:

“Etiketim” - nënkupton çdo fjalë, shkurtesë, markë tregtare, emër tregtar, shenjë në ambalazhim, shënim, etiketë e cila e shoqëron ose i referohet një prodhim organik të specifikuar në nenin 1 të këtij ligji.

“Prodhimtari” - nënkupton veprimtari në ekonomin bujqësore e cila është e përfshirë në prodhimin, paketimin si dhe etiketimin fillestar si prodhim organik të prodhimeve organike të prodhuara në atë ekonomi bujqësore.

“Përgatitja” - nënkupton veprimet e ruajtjes dhe përpunimit të prodhimeve bujqësore duke përfshirë therjet dhe prerjet për prodhime të kafshëve, paketimin dhe ndryshimet e bëra në etiketë sa i përket prezantimit të metodave të prodhimit organik të prodhimeve të freskëta apo të përpunuara.

“Marketing” - nënkupton vendosjen për shitje, ofrimin për shitje, shitjen, shpërndarjen apo vendosjen në treg të prodhimeve organike.

“Operatorë” - nënkupton çdo person fizik apo juridik i cili prodhon, përgatit eksporton apo importon prodhimet e specifikuar në nenin 1 të këtij ligji.

“Prodhimtaria shtazore” - nënkupton prodhimtarinë e kafshëve shtëpiake apo të shtazëve të domestifikuara duke përfshirë insektet dhe llojet e akuakultures nga ujërat e njelmëta dhe të ëmbla. Prodhimet e gjuetisë të kafshëve të egra dhe peshkimit nuk duhet të konsiderohen si prodhimtari organike.

“Prodhimtaria organike” - është prodhim i veçantë dhe i qëndrueshëm, në bujqësi dhe pylltari, i cili është prodhuar në pajtim me rregullat e prodhimtarisë organike.

“Prodhimtaria konvencionale” - nënkupton prodhimet bujqësore dhe ushqimore të cilat nuk janë definuar sipas këtij ligji.

“Periudhë konvertimi” - është koha e domosdoshme për të kaluar nga sistemet e tjera të prodhimit në sistemin organik.

“Prodhues i prodhimeve organike” - nënkupton personin juridik ose fizik, i cili prodhimet organike i prodhon, përpunon dhe tregton sipas kërkesave të standardeve dhe specifikave teknike të përcaktuara në këtë ligj.

“Prodhim organik” - është çdo prodhim i prodhuar në harmoni me dispozitat e këtij ligji.

“Certifikata” - është dokument zyrtar me të cilin personi juridik i autorizuar për zbatimin e procedurës në prodhimtarinë organike vërteton se prodhimi organik është në përputhje me dispozitat e bazuara në standardet e prodhimtarisë organike.

“Shenja e prodhimeve organike” - është shenjë unike e kodifikuar e prodhimeve, që janë prodhuar në harmoni me këtë ligj dhe **aktet nënligjore** të nxjerra sipas këtij ligji.

“Njësia e prodhimit organik” - është ndërmarrja apo ferma që ushtron veprimtari të prodhimit, përpunimit dhe tregtimit të prodhimeve organike në përputhje me këtë ligj.

“Materiali për riprodhim në prodhimtarinë organike” - përfshinë të gjitha organizmat e gjallë ose pjesët e tyre, me të cilat fillon ose mbahet prodhimi i caktuar organik, përveç organizmave gjenetiksht të modifikuar dhe pjesët përbërëse të tyre.

“Trupa certifikuese”- nënkupton çdo organ institucional, privat, vendorë apo i huaj i aprovuar nga Ministria i cili vërteton përputhshmërinë e prodhimeve, proceseve prodhuese-përpunuese, shërbimeve dhe sistemeve të cilësisë, sipas standardeve dhe specifikimeve teknike të përcaktuara në këtë ligj.

“Trupa inspektuese”- nënkupton inspektorët e caktuar nga Ministria.

“Sistemi i inspektimit”- do të thotë rregullimi i inspektimit sipas këtij ligji.

“Organizmat e modifikuar gjenetiksht” (OMGJ)- janë të gjithë organizmat e gjallë, materiali gjenetik i të cilëve është krijuar nëpërmjet manipulimit gjenetik, jashtë rrugëve natyrore të shumimit.

“Përbërësit”- janë substancat e përdorura gjatë përpunimit të prodhimit organik duke përfshirë edhe shtesat ushqimore.

“Ministria” - nënkupton Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural.

KAPITULLI II

Neni 4

Metodat e prodhimit organik

4.1. Metoda e prodhimit organik nënkupton prodhimin e prodhimeve organike të referuara në nenin 1.1, pika (a) të këtij ligji:

(a) të jenë përmbushur kërkesat nga Aneksi I dhe rregullat të ndërlidhura me to;

(b) vetëm prodhimet e përbëra nga substancat e cekura në Aneksin I dhe II mund të përdoren si prodhime për mbrojtjen e bimëve, detergjentet, plehrat minerale apo pasuruesit e tokës, ushqimet e kafshëve, aditivët e ushqimit, substancat në të ushqyerit e kafshëve, prodhimet për pastrimin dhe dezinfektimin e stallave dhe instalimeve të tyre, prodhimet për kontrollin e sëmundjeve dhe parazitëve në stallat e kafshëve dhe instalimeve të tyre, dhe mund të përdoren vetëm në kushte specifike të prezantuara në Aneksin I dhe II;

(c) të jetë përdorë vetëm fara apo materiali shumëzues vegjetativ i prodhuar sipas metodave të prodhimtarisë organike të referuara në paragrafin 2 të këtij neni;

(d) nuk duhet të përdoren organizmat e modifikuar gjenetiksht apo prodhimet e fituara prej tyre, me përjashtim të prodhimeve medicinale veterinarë.

4.2. Përjashtimisht nga paragrafi 1 pika (b) e këtij neni, farat e trajtuara me produkte të cilat nuk janë të përfshira në Aneksin II, mund të përdoren vetëm deri atëherë kur përdoruesit e farës së tillë mund të tregojnë tek trupi inspektues që ka qenë e pamundur për të siguruar në treg farë të pa trajtuar të varietetit të përshtatshëm të llojit në fjalë.

Neni 5
Kushtet për prodhimtarinë organike

Prodhimtaria organike realizohet në kushte specifike, të caktuara si vijon:

- a) izolimi hapësinor i ngastrave tokësore, fermave blegtorale dhe kapaciteteve përpunuese nga mundësia e ndotjes;
- b) toka jo e ndotur, ku niveli i materieve ndotëse është nën nivelin maksimal të lejuar;
- c) kualiteti i pranueshëm i ujit për ujitje dhe me ndotje minimale të ajrit në regjionin prodhues.

KAPITULLI III

Neni 6
Etiketimi i prodhimeve organike

6.1. Etiketimi dhe reklamimi i prodhimeve të specifikuar në nenin 1 pika (a), të këtij ligji mund të referohet në prodhimtarinë organike vetëm atëherë kur:

- (a) shenja e tillë tregon qartë se ato ndërlidhen me metodat e prodhimtarisë organike;
- (b) prodhimi është prodhuar në pajtim me rregullat e përcaktuara në nenin 4 të këtij ligji;
- (c) prodhimi ka qenë prodhuar apo importuar nga ndonjë operator i cili i është nënshtruar masave të inspektimit të përcaktuara sipas nenit 11 të këtij ligji.

6.2. etiketimi dhe reklamimi i një prodhimi të specifikuar në nenin 1.1. pika (b) të këtij ligji mund t'i referohet metodave të prodhimtarisë organike vetëm atëherë kur prodhimi përmban:

- (a) së paku 95 % të përbërësve me origjinë bujqësore të prodhimit janë ose rrjedhin nga prodhimet e fituara në pajtim me rregullat e përcaktuara sipas nenit 4 ose të importuara nga vendet e tjera sipas aranzhimeve të përcaktuara me nenin 10 të këtij ligji;
- (b) prodhimi apo përbërësit e tij me origjinë bujqësore të referuara në pikën (a) të këtij paragrafi nuk kanë qenë objekt trajtimi duke përfshirë përdorimin e substancave të cilat nuk janë përfshirë në Aneksin VI seksioni B;
- (c) prodhimi ka qenë i përgatitur apo importuar nga ndonjë operatorë i cili ka qenë subjekt inspektimi sipas neneve 11, 12, 13 14 dhe 15 të këtij ligji.

6.3. Indikacionet të cilat referojnë në metodat e prodhimtarisë organike duhet të bëjnë të qartë se ato kanë të bëjnë me metodat e prodhimtarisë organike dhe duhet të shoqërohen me referencën e përbërësve me origjinë bujqësore përveç nëse një referencë e tillë është dhënë në listën e përbërësve.

6.4. Etiketimi dhe reklamimi i një prodhimi të specifikuar në nenin 1 pika (b) të këtij ligji, mund t'i referohet, në përshkrimin e prodhimit gjatë shitjes, në prodhimtarinë organike vetëm atëherë kur:

- (a) të gjithë përbërësit e prodhimit me origjinë organike janë prodhuar apo janë përfituar nga prodhimet në pajtim me rregullat e përcaktuara sipas nenit 4 dhe 18 të këtij ligji.

(b) prodhimi përmban vetëm substancat e përcaktuara në Aneksin VI, Seksioni A, si përbërës me origjinë jobujqësore;

(c) prodhimi apo përbërësit e tij gjatë përpunimit të tyre nuk u janë nënshtruar trajtimeve duke përfshirë përdorimin e rrezatimit të jonizuar apo substancave që nuk janë përfshirë në Aneksin VI, Seksioni B.

(d) prodhimi ka qenë i përgatitur nga ndonjë operatorë i cili i është nënshtruar masave të inspektimit të përcaktuara sipas nenit 11 të këtij ligji.

6.5. Për ndryshim nga paragrafi 3, i këtij neni, përbërësit e caktuar me origjinë bujqësore të cilët nuk përmbushin kërkesat në atë paragraf mund të përdoren me kufizime prej nivelit maksimal prej 5 % të përbërësve me origjinë bujqësore në prodhimin final në përgatitjen e prodhimeve të referuara në nenin 1.1. pika (b) të këtij ligji, me kusht që përbërësit e tillë janë:

(a) me origjinë bujqësore dhe nuk janë prodhuar në pajtim me rregullat e përcaktuara në nenin 4 dhe 18, apo

(b) me origjinë bujqësore dhe nuk janë prodhuar në sasi të mjaftueshme në pajtim me rregullat e përcaktuara në nenet 6, 7, dhe 8 të këtij ligji.

Neni 7

Shenjat e prodhimit në konvertim

7.1. Shenjat që referojnë konvertimin në metodat e bujqësisë organike mund të jepen në etiketimin dhe reklamimin e prodhimit të referuar në nenin 1.1. pika (a) ose (b) e këtij ligji kur të jetë përbërë nga një përbërës me origjinë bujqësore, me kusht që:

(a) kërkesat e referuara, në paragrafin 1 apo 3 të nenit 6 të këtij ligji, të jenë përmbushur në tërësi, me përjashtim të atyre që kanë të bëjnë me kohëzgjatjen e periudhës së konvertimit të referuara në paragrafin 1 të Aneksit I;

(b) periudha e konvertimit prej së paku 12 muajsh para se të korrat të jenë mbledhur;

(c) shenjat e tilla nuk e çorientojnë blerësin sa i përket dallimeve nga prodhimet të cilat i plotësojnë të gjitha kërkesat e këtij ligji;

(d) përputhshmëria me kushtet e vendosura në pikat (a) dhe (b) të këtij paragrafi të jenë kontrolluar nga organi inspektues.

7.2. Etiketimi dhe reklamimi i prodhimit sikurse është referuar në nenin 1.1. pika (b) të këtij ligji, i përgatitur pjesërisht nga përbërësit të cilët nuk përmbushin kërkesat nga neni 6 paragrafi 3 i këtij ligji mund të referohen në metodat e prodhimit organik, me kusht që:

(a) së paku 50 % të përbërësve me origjinë bujqësore i kënaqin kërkesat nga neni 6, paragrafi 2 pika (a) e këtij ligji;

(b) prodhimi i kënaq kërkesat nga paragrafi 1, pikat (a), (b), dhe (c) të këtij neni.

(c) shenjat që referojnë metodat e prodhimit organik:

i. qartë referohen vetëm në ata përbërës të fituar në pajtim me rregullat e referuara në nenin 18 të këtij ligji;

(d) përbërësit dhe llojet e afërta të tyre paraqiten duke u radhitur sipas peshës në listën e përbërësve;

(e) shenjat në listën e përbërësve paraqiten me ngjyrë të njëjtë dhe me përmasa dhe stil të njëjtë të mbishkrimit;

(f) etiketa shkruhet në gjuhët zyrtare të Kosovës por nuk përjashtohen edhe gjuhët tjera.

7.3. listat e kufizimeve për substancat dhe prodhimet e referuara në nenin 6 paragrafi 4 pikat (b) dhe (c) të këtij ligji, janë të vendosura në Aneksin VI, Seksioni A, B dhe C.

7.4. Kushtet e përdorimit dhe kërkesat e përbërjes së këtyre përbërësve dhe substancave mund të specifikohen në pajtim me rregullat e Bashkësisë Evropiane.

Neni 8

Etiketa e prodhimit në konvertim

8.1. Në etiketën e prodhimit shenja e konvertimit në prodhimin organik mund të përdoret nëse prodhimi përmban vetëm një përbërës me origjinë bujqësore, si vijon:

(a) i plotëson të gjitha kërkesat, me përjashtim të periudhës së konvertimit të prezantuar në Aneksin 1.

(b) periudha e konvertimit është jo më pak se 12 muaj para mbledhjes së të korrurave;

(c) etiketa e prodhimit në konvertim duhet të dallohet prej konsumatorit nga prodhimi organik i cili plotëson kërkesat e parapara me këtë ligj.

(d) trupi inspektues inspekton dhe verifikon plotësimin e kërkesave nga pikat (a) dhe (b) të këtij paragrafi.

8.2. Në etiketën e këtij prodhimi duhet të përdoret emërtimi “prodhim në konvertim” i cili duhet dallohet qartë në formë, ngjyrë dhe stil nga shënimet e etiketës për prodhimin organik.

Neni 9

Paketimi, transporti dhe deponimi i prodhimeve organike

Ministria me akte nënligjore do t’i definojë kriteret për paketimin, transportin dhe deponimin e prodhimeve organike.

Neni 10

Regjistrimi i operatorëve

10.1. Çdo operator, i cili prodhon, përpunon, përgatit, eksporton, importon prodhimet të cilat janë specifikuar në nenin 1 të këtij ligji, duhet të:

(a) njoftojë zyrtarisht për aktivitetin e tij autoritetet kompetente të Ministrisë i cili njoftim duhet të përmbajë informatat e specifikuara në Aneksin IV;

(b) paraqes aktivitetin e tij tek sistemi inspektues.

10.2. Ministria cakton autoritetin kompetent për pranimin e aplikacioneve të operatorëve që kanë të bëjnë me regjistrimin e tyre si prodhues, përpunues, paketues, importues dhe eksportues të prodhimeve organike.

10.3. Autoriteti kompetent duhet të siguroj një regjistër zyrtarë i cili përmban dosjen e operatorëve.

KAPITULLI IV

Neni 11

Sistemi i Inspektimit

11.1. Ministria do të themelojë:

(a) një sistem të inspektimit që operon nga një apo më shumë autoritete inspektuese të autorizuar dhe/apo nga subjekte tjera të aprovuara tek të cilët operatorët të cilët prodhojnë apo përgatisin prodhimet e specifikuar në nenin 1 të këtij ligji janë subjekt i inspektimit;

(b) një apo më shumë trupa inspektuese të cilat veprojnë sipas nenit 11, 12, 13, dhe 14 të këtij ligji.

11.2. Ministria rregullon me akte nënligjore masat e nevojshme për rolin, autorizimet dhe përbërjen e trupës inspektuese.

11.3. Sistemi inspektues duhet të përfshijë së paku aplikimin e masave parandaluese dhe masat e inspektimit të specifikuar në Aneksin III.

Neni 12

Subjektet tjera inspektuese

Për aprovimin e subjekteve tjera të inspektimit duhet të merren në konsiderim:

(a) të zbatohen procedurat standarde të inspektimit, të cilat përfshijnë përshkrimin detal të masave të inspektimit dhe atyre parandaluese;

(b) masat ndëshkuese të cilat trupa inspektuese do ti aplikoj në rast të konstatimit të parregullsive të ndryshme;

(c) posedimin e burimeve të nevojshme sa i përket personelit të kualifikuar, pajisjeve administrative dhe teknike, përvojave inspektuese dhe sigurinë;

(d) objektiviteti i trupës inspektues ndaj operatorëve.

Neni 13

Mbikëqyrja e trupave inspektuese

13.1. Me aprovimin e një trupi inspektues autoriteti kompetent duhet të:

(a) sigurojë që inspektimet e kryera nga trupi inspektues janë objektive;

(b) verifikojë efikasitetin e inspektimit të tij;

(c) të marrë përgjegjësit për çdo shkelje të gjetur dhe gjobitjet e aplikuara;

(d) tërheq aprovimin e organit inspektues kur ai dështon në përmbushjen e kërkesave të referuara në pikat (a) dhe (b) të këtij paragrafi apo nuk përmbush kriteret e cekura në paragrafin 1 të këtij neni apo dështon për t'i kënaqur kërkesat e vendosura në paragrafin 2, të këtij neni dhe nenin 14 paragrafi 1, dhe 3 të këtij ligji;

13.2. Autoriteti inspektues dhe trupat e aprovuara inspektuese të referuara në nenin 11, paragrafi 1 të këtij ligji duhet:

(a) të siguroj që masat e inspektimit dhe të mbikëqyrjes të specifikuara në Aneksin III janë aplikuar të operatorët e ndryshëm;

(b) të mos e bëjë publikimin e informatave dhe të dhënave të cilat i fitojnë gjatë inspektimeve të tyre te personat tjerë përveç personave përgjegjës dhe autoriteteve kompetente.

Neni 14

14.1. Organet e aprovuara inspektuese duhet:

(a) t'i lejojnë autoritetit kompetent, për qëllime të inspektimit, qasje në zyrat dhe pajisjet e tyre, së bashku me ndonjë informatë dhe ndihmë të nevojshme për autoritetin kompetent për përmbushjen e obligimeve të tij në pajtim me këtë ligj;

(b) të dërgojnë tek autoritetet kompetente të Ministrisë deri me 31 janar të secilit vit një listë të operatorëve të cilët kanë qenë subjekt i inspektimeve të tyre, dhe të prezantojnë të i njëjti autoritet një raport përmbledhës vjetor.

14.2. Trupat inspektuese të referuara në nenin 11, paragrafi 1 të këtij ligji duhet të sigurojnë se:

(a) kur të jetë konstatuar ndonjë parregullsi në lidhje me implementimin e nenit, 6,7 8, dhe 18, të këtij ligji apo masave të referuara në Aneksin III, indikacionet e parapara në nenin 4 të këtij ligji që i referohen metodave të prodhimit organikë janë mënjanuar nga i tërë kontingjenti i prodhimit organikë i prekur nga parregullsitë në fjalë;

(b) kur shfaqen shkeljet, apo të jetë konstatuar ndonjë shkelje me efekt të vazhduar, të ndalojë operatorin që ka lidhje me këtë nga organizimi i shitjes së prodhimeve me shenjë që i referohet metodave të prodhimit organikë për një periudhë kohore e cila do të dakordohet me autoritetin kompetent të Ministrisë.

14.3. Në pajtim me procedurat e vendosura në nenin 4 të këtij ligji mund të adaptohen:

(a) rregullat e detajizuara sa i përket kërkesave të treguara në nenin 13, paragrafi 1 dhe masat e cekura në nenin 13, paragrafi 2 të këtij ligji;

(b) masat implementuese sa i përket dispozitave nga ky paragraf.

14.4 Për prodhimin e mishit të shtazëve Ministria duhet të sigurojë, pa përjashtim nga dispozitat e vendosura në Aneksin III:

a) që inspektimi në lidhje me të gjitha fazat e prodhimit organikë, therjes, prerjes si dhe përgatitjeve tjera deri në shitje, të konsumatorët për të siguruar sa më shumë që të jetë e mundur nga aspekti teknik gjurmët e prodhimit organikë shtazore, gjatë prodhimit, përpunimit dhe hallkës tjetër të përpunimit që nga njësia e prodhimit të produkteve shtazore deri në njësinë e paketimit përfundimtarë, si dhe etiketimin.

(b) për prodhimtarinë tjetër shtazore nga ai për mish, dispozitat tjera për të siguruar sa më shumë që të jetë e mundur nga aspekti teknik gjurmimet do të vendosen në Aneksin III.

(c) për çdo rast masat e ndërmarra, në nenet 11, 12, 13 dhe 14 të këtij ligji, duhet të sigurojnë konsumatorin dhe t'i ipen garancione se prodhimi është prodhuar në pajtim me këtë ligj.

Neni 15

Treguesit se prodhimet janë mbuluar me skemën e inspektimit

15.1. Treguesit se prodhimet janë mbuluar nga skema e veçantë e inspektimit, të paraqitura në Aneksin V, mund të vendosen në etiketën e prodhimeve të referuar në nenin 1 të këtij ligji vetëm kur prodhimet e tilla:

(a) plotësojnë kërkesat nga neni 6, paragrafi, 1, 2, 3, 4 dhe neni 8, të këtij ligji, si dhe çdo dispozitë e nxjerrë nga këto nene;

(b) kanë qenë subjekt i masave inspektuese të referuara në nenin 11 paragrafi 3 të këtij ligji gjatë të gjitha fazave të prodhimit dhe përgatitjes;

(c) kanë qenë të prodhuara apo përgatitura nga operatorët aktivitetet e të cilëve kanë qenë subjekt i inspektimit nga autoritetet inspektuese të referuar në nenin 11 paragrafi 1 të këtij ligji dhe ju është njohur e drejta nga autoritet inspektuese për të shfrytëzuar indikacionet e prezantuara në Aneksin V;

(d) janë paketuara dhe transportuar deri të pika e shitjes me pakicë në paketim të mbyllur;

(e) tregojnë në etiketim emrin dhe ndonjë shenjë regjistrimi të organeve inspektuese, emrin dhe adresën e prodhuesit apo përpunuesit dhe elemente tjera të parapara me këtë ligj dhe akteve nënligjore të nxjerra nga ky ligj.

15.2. Në etiketë apo materialin reklamues nuk mund të bëhet asnjë deklaratë i cili sugjeron te blerësi që treguesit e prezantuara në Aneksin V, i cili garanton për kualitet të lartë sa i përket shijes, vlerës ushqyese dhe shëndetësore.

15.3. Autoriteti inspektues dhe trupat inspektuese të referuara në nenin 11 paragrafi 1 duhet të siguroj që:

(a) në rast të konstatimit të ndonjë parregullsie për masat e referuara në nenet 4, 6, 7 dhe 18 të këtij ligji apo në Aneksin III, dhe indikacioni i treguar në Aneksin V është mënjanuar nga kontingjenti i prodhimit;

(b) Kur shfaqen shkeljet, apo të jetë konstatuar ndonjë shkelje me efekt të vazhduar, tërheq nga operatori që ka lidhje me këtë të drejtën që të përdorë treguesin e paraqitur në Aneksin V brenda një periudhë kohore e cila do të dakordohet me autoritetin kompetent.

15.4. Rregullat sa i përket tërheqjes së treguesve të paraqitur në Aneksin V kur shkeljet e caktuara nga nenet 4, 6, 7 dhe 18 të këtij ligji apo kërkesat dhe masat në Aneksin III të jenë zbatuar, mund të merren në pajtim me procedurat e përcaktuara sipas këtij ligji.

15.5. Ministria do të ndërmerr çfarëdo veprimi të kërkuar për të parandaluar keqpërdorimin e treguesve të paraqitur në nenin 2 dhe Aneksin V.

KAPITULLI V

Neni 16

Importimi i prodhimeve organike

16.1. Pa kurrfarë prejudikimi të nenit 4, të këtij ligji prodhimet e specifikuar në nenin 1 të këtij ligji të cilat janë importuar nga vendet tjera mund të tregohen vetëm kur:

(a) ato janë prodhuar në vendet e tjera në pajtim me nenin 4 të këtij ligji dhe të prodhuara në njësinë prodhuese si dhe nën inspektimin e një trupe inspektuese të autorizuar;

(b) autoriteti apo organi kompetent në vendet tjera ka lëshuar certifikatën e inspektimit e cila tregon se prodhimi i caktuar në certifikatë:

i. është fituar brenda sistemit të prodhimit që ka aplikuar rregullat ekuivalente me ato të vendosura në nenin 4 të këtij ligji dhe

ii. kanë qenë subjekt i sistemit të inspektimit të njohur si ekuivalent në pajtim me paragrafin 2 (b) të këtij neni.

16.2. Për qëllime të futjes të prodhimeve të specifikuara në nenin 1 të këtij ligji, Ministria mund të kërkojë të futen në listën e referuar në paragrafin 1 (a) të këtij neni, duke marrë në konsideratë:

(a) garancionet të cilat vendi mund t'i ofrojë, sa i përket aplikimit të rregullave ekuivalente me ato të vendosura në nenin 4 të këtij ligji;

(b) që efikasiteti i masave të inspektimit të aplikuara, të jenë ekuivalente me masat e inspektimit të referuara në nenin 11 të këtij ligji për të siguruar përputhshmëri me rregullat e referuara në pikën (a) të këtij paragrafi.

16.3. Certifikata e referuar në paragrafin 1 pika (b) të këtij neni, duhet:

(a) të shoqërojë prodhimin, në kopjen origjinale, deri të importuesi;

(b) që importuesi të mbaj certifikatën në dispozicion për autoritetet inspektuese për periudhën jo më pak se dy vite.

KAPITULLI VI

Neni 17

Dispozitat ndëshkimore

17.1 Me dënim me gjobë prej 500.00 deri 5.000.00 € dënohet për kundërvajtje personi juridik dhe personi fizik nëse:

a) etiketimi dhe reklamimi i prodhimeve të specifikuara në nenin 1.1. pika (a), të këtij ligji nuk i referohet prodhimtarisë organike dhe metodave të prodhimtarisë organike, neni 6, paragrafi 2 i këtij ligji;

b) në etiketën e prodhimit shenja e konvertimit në prodhim organik është përdorur për prodhimin i cili përmban më shumë se një përbërës me origjinë bujqësore, neni 8 paragrafi 1 pika (a),(b),(c) dhe (d);

c) në etiketën e prodhimit në konvertim nuk e përdor emërtimin “prodhim në konvertim”, neni 8 paragrafi 2 i këtij ligji;

d) Operatori i cili prodhon, përgatit apo importon prodhime të specifikuara në nenin 1 të këtij ligji nga vendet të tjera për qëllime të tregtimit të tyre nuk e paraqet aktivitetin e tij tek autoritetet kompetente, neni 10 paragrafi 1 pika (a) e këtij ligji;

e) nuk i mënjanon parregullsitë të konstatuara nga trupi inspektues, neni 14 paragrafi 2, pikat (a) dhe (b), të këtij ligji;

f) indikacionet qe prodhimet janë mbuluar me skemën e veçantë të inspektimit janë vendosur në etiketën e prodhimeve të referuara në nenin 1 të këtij ligji, kur prodhimet e tilla:

- i) nuk i plotësojnë kërkesat sipas neneve 4, 6, 7 dhe 18 të këtij ligji, neni 15, paragrafi 1 pika (a) e këtij ligji;
- ii) nuk kanë qenë subjekt i masave inspektuese gjatë të gjitha fazave të prodhimit dhe përgatitjes, neni 15 paragrafi 1 pika (b) e këtij ligji;
- iii) nuk kanë qenë të prodhuara apo përgatitura nga operatorët aktiviteti i të cilëve ka qenë subjekt i inspektimit nga autoriteti inspektues dhe i është njohur prodhimi apo përgatitja nga autoriteti apo organi për shfrytëzimin e indikacioneve të prezantuara, neni 15. paragrafi 1 pika (c) e këtij ligji;
- iv) nuk është bërë paketimi dhe transportimi i prodhimeve deri të pika e shitjes me pakicë në paketim të mbyllur, neni 15. paragrafi 1 pika (d) e këtij ligji;
- g) në etiketë nuk tregojnë emrin dhe shenjën regjistruese të organeve inspektuese, emrin dhe adresën e prodhuesit apo përpunuesit, neni 15 paragrafi 1. pika (e) e këtij ligji;
- h) pohohet apo deklarohet në etiketë apo materialin tjetër reklamues i cili sugjeron të blerësi se indikacionet e prezantuara garantojnë kualitet të lartë për kah shija, vlera ushqyese dhe shëndetësore, neni 15 paragrafi 2, i këtij ligji;
- i) tregtohet me prodhimet e importuara nga vendet tjera pa certifikatën e inspektimit e cila tregon se prodhimi i cekur në certifikatë tregon se është fituar brenda sistemit të prodhimit që ka aplikuar rregullat ekuivalente dhe të cilat kanë qenë subjekt i inspektimit të njohura si ekuivalent, neni 16 paragrafi 1 pika (b), nënparagrafi i, ii, të këtij ligji.

17.2. Për veprimet e parapara sipas këtij neni, për kundravajtje dënohet edhe personi përgjegjës i personit juridik me dënim me gjobë prej 1.000.00 deri 3.000.00 €

KAPITULI VII

Neni 18

DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

18.1. Me këtë ligj prodhimet e pa autorizuara për qëllime të caktuara në neni 4.1. pika (b) mund të përfshihen në Aneksin II në pajtim me rregullat dhe procedurat e Bashkësisë Evropiane, nëse janë përmbushur kushtet si vijon:

(a) nëse ato janë përdorur për qëllimin e kontrollit të dëmtuesve apo sëmundjeve të bimëve:

- i. ato janë të rëndësishme për kontrollin e organizmave të dëmshëm apo ndonjë sëmundje të veçantë për të cilën alternativat tjera biologjike, agroteknike, fizike apo seleksionuese nuk janë të mundshme si dhe kushtet për përdorimin e tyre pengojnë ndonjë kontakt të drejtpërdrejtë me farën, bimën apo prodhimet bimore; sido- qoftë, në rastet e bimëve shumëvjeçare, kontakti i drejtpërdrejtë mund të bëhet, por vetëm jashtë sezonit vegjetativ për pjesët ushqyese (frutave) me kusht që aplikimi i tillë nuk rezulton në mënyrë indirekte në prezencën e mbetjeve të prodhimeve në pjesët ushqyese, dhe
- ii. përdorimi i tyre nuk rezulton apo kontribuon në efekte të pa pranueshme apo në ndotjen e ambientit.

(b) nëse ato janë përdorur për qëllime të plehërimit apo të pasurimit të tokës:

i. ato janë të rëndësishme për kërkesa të veçanta ushqyese të bimëve apo për qëllime të veçanta të pasurimit të tokës të cilat nuk mund të plotësohen me praktikat e përmendura në Aneksin I, dhe

ii. përdorimi i tyre nuk rezulton me efekte të papranueshme në ambient apo kontribuon në ndotjen e tij.

18.2. Sipas nevojës, të dhënat në vijim mund të specifikohen për cilindo prodhim të përfshirë në Aneksin II:

i. përshkrimin në detaje të prodhimit;

ii. konditat e përdorimit të tij dhe përbërja apo kërkesat e tretshmërisë, në veçanti sa i përket nevojave për të siguruar se këto prodhime përmbajnë minimumin e mbetjeve në pjesët e ushqyeshme të bimës dhe në efektin minimal të tyre në ambient;

iii. kërkesat për etiketim të veçantë për prodhimet e referuara në nenin 1 të këtij ligji kur prodhimet e tilla janë fituar me ndihmën e prodhimeve të caktuara të referuara në Aneksin II.

18.3. Amendamenti në Aneksin II, sa i përket futjes apo heqjes së prodhimeve të referuara në paragrafin 1 të këtij neni, futjen apo amendamentimin e specifikacioneve të referuara në paragrafin 2 të këtij neni, duhet të adoptohen në pajtim me rregullat dhe procedurat e Bashkësisë Evropiane.

Neni 19

Aktet nënligjore sipas të cilave do të zbatohet ky ligj do të nxjerrën në afat prej 12 muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 20

Ky ligj hynë në fuqi pas miratimit të tij nga Kuvendi i Kosovës dhe shpalljes nga Përfaqësuesi Special i Sekretarit të Përgjithshëm.

Ligji Nr. 02/L-122
17 shtator 2007

Kryetari i Kuvendit të Kosovës,

Kolë Berisha

ANEKSI I

PARIMET E PRODHIMIT ORGANIK NË NIVEL FERME

A. *Bimët dhe produktet bimore*

1. Parimet e dhëna në këtë Shtojcë duhet të aplikohen në ngastra gjatë periudhës së transformimit të paktën 2 vite përpara mbjelljes ose në rastin e bimëve të ndryshme shumëvjeçare nga livadhet, të paktën 3 vite përpara vjeljes së parë të produkteve. Organi inspektues me aprovimin e autoritetit kompetent duhet të vendosë në raste të caktuara për reduktimin e kësaj periudhe, duke patur parasysh edhe përdorimin e mëparshëm të ngastrave. Në veçanti, periudha e transformimit mund të reduktohet në mundësinë minimale, në rast kur ngastrat kanë qenë trajtuar me një produkt të papërfshirë në Shtojcën II, pjesa B si pjesë e skemës së kontrollit të dëmtuesve dhe sëmundjeve.

Reduktimi i periudhës së transformimit duhet të merret në konsideratë kur:

- ngastrat janë transformuar ose janë duke u transformuar në bujqësi organike,
- degradimi i pesticideve duhet të rezultojë në nivel të papërfillshëm të tokës, kur flitet për bimë shumëvjeçare,
- Produktet e vjela pas trajtimit nuk do të shiten që përdorin referencën e prodhimit organik.

2. 1. Pjelloria dhe aktiviteti biologjik i tokës duhet të mbahet ose të rritet, e në radhë të parë, nga:
(a) kultivimi i leguminozeve, plehërimeve të gjelbëra ose bimëve me sistem rrënjor të thellë me një program të përshtatshëm të qarkullimit shumëvjeçar,
(b) Futja e plehërimit shtazor nga produktet organike shtazore, në pajtim me dispozitat dhe brenda kufizimeve të pjesës B, pika 7.1, të kësaj shtojce,
(c) Futja e materialeve të tjera organike, të përbëra ose jo, nga ndërmarrjet që prodhojnë në përputhje me rregullat e kësaj shtojce.

2.2. Plehra të tjera organike ose minerale, të përmendura në shtojcën II, në veçanti mund të zbatohen, si plotësues për:

- ushqimin e përshtatshëm të bimës në qarkullim ose kushtet e tokës nuk mund të arrihen me metodat e përshkruara në (a), (b) dhe (c) të nënparagrafit paraardhës,
- në lidhje me produktet e Shtojcës II duke ju referuar plehërimit dhe / ose jashtëqitjes së kafshëve: këto produkte duhet të përdoren vetëm për shtrirje, në kombinim me plehrimin shtazor sipas pikës 2 (1) (b) mësipër., kufizimet i referohen pjesës B, neni 7.1,

2.3. Për aktivizimin e kompostes (përzjerje plehrash) mund të përdoren përgatitje me bazë bimësh ose mikroorganizmash jo gjenetiksht të modifikuara. Të ashtuquajturat “përgatitje biodinamike” nga pluhuri i gurit, plehrat e fermës ose bimëve mund të përdoren për qëllimet e këtij paragrafi dhe paragrafit 2.1.

2.4. Përgatitja e përshtatshme e mikroorganizmave, jo gjenetiksht të modifikuara, dhe e lejuar për bujqësi në Shtetet Anëtare në përgjithësi mund të përdoret për përmirësimin e përgjithshëm të kushteve të tokës ose vlefshmërinë e ushqyesve në tokë ose në bimë, kur nevoja për përdorim të tillë është njohur nga organi inspektues ose autoriteti kompetent.

3. Kontrolli i dëmtuesve, sëmundjeve dhe barërave të këqia do të bëhet nga kombinimi i masave të mëposhtëme:

- zgjedhja e llojeve dhe varieteteve të përshtatshme;
- program i përshtatshëm qarkullimi;
- proçedurat e kultivimit mekanik,
- mbrojtja e luftuesve natyralë të dëmtuesve nëpërmjet vendimeve favorizuese për to (psh gardhet, vendet e foleve, përhapja e grabitësve),
- djegia e barërave të këqia

Vetëm në rastet e rrezikut të menjëhershëm të bimës mund të përdoren produktet e dhëna në Shtojcën II.

4. Mbledhja e bimëve dhe pjesëve të ngrënëshme, që rriten në mënyrë natyrale në zona natyrale, pyje dhe zona bujqësore, konsiderohet metodë e prodhimit organik me kusht që:

- këto zona nuk janë trajtuar me produkte të tjera përveç atyre në Shtojcën II për një periudhë 3 vjeçare përpara mbledhjes.
- Mbledhja nuk ndikon në stabilitetin e habitatit natyral ose ruajtjen e specieve në zonën e

mbledhjes.

5. Për prodhimin e kërpudhave, mund të përdoren substrate vetëm në qoftë se ato janë të përbërë nga komponentët që vijnë:

5.1. Plehërat e fermës dhe jashtëqitjet e kafshëve (duke përfshirë produktet e përcaktuara në 1 deri 4 të Shtojcës II,

(a) ose nga ndërmarrje që prodhojnë në përputhje me metodën e prodhimit organik;

(b) ose të plotësoj kërkesat e dhëna në Shtojcën II, Pjesa A,

5.2. Produktet me origjinë bujqësore, të tjera nga ato të dhëna në pikën 5.1 (p.sh. kashtë) nga ndërmarrjet që prodhojnë në përputhje me metodën e prodhimit organik;

5.3. Torfë të patrajtuar kimikisht;

5.4. Dru, i patrajtuar me produkte kimike pas prerjes;

5.5. Produkte minerale të Shtojcës II, Pjesa A, ujë dhe tokë.

B. BLEGTORIA DHE PRODHIMI BLEGTORAL NGA SPECIET E MËPOSHTME: Gjedhë, Derra, Dele, Dhitë, Njëthundrakë, Shpendë.

1. Parime të përgjithshme

1.1 Prodhimi blegtoral përbën një komponent të aktivitetit të shumë ekonomive bujqësore që praktikojnë bujqësinë organike.

1.2 Prodhimi blegtoral duhet të kontribuojë në ekuilibrin e sistemeve të prodhimit bujqësor nëpërmjet sigurimit të kërkesave ushqimore të bimëve dhe nëpërmjet përmirësimit të lëndëve organike të tokës. Kështu ajo mund të ndihmojë në krijimin dhe ruajtjen e ndërvarësisë bimë-tokë, kafshë-bimë dhe tokë-kafshë. Si pjesë e këtij koncepti, prodhimi pa toka nuk është konform me rregullat e këtij ligji.

1.3 Nëpërmjet burimeve natyrale të ripërtëritshme (plehra organike të kafshëve, perime dhe bimë foragjere), sistemet mbarështuese të bimëve/kafshëve dhe sistemet kullosore lejojnë që pjelloria e tokës të ruhet dhe përmirësohet për një kohë të gjatë dhe të kontribuojnë për të zhvilluar një bujqësi të qëndrueshme.

1.4 Mbarështimi i kafshëve i praktikuar në kuadër të bujqësisë organike, është një aktivitet i lidhur me tokën. Përveç rasteve të autorizuara që përjashtohen në këtë aneks, kafshët duhet të hyjnë në një zonë të lirë dhe numri i kafshëve për njësi të sipërfaqes duhet të jetë i kufizuar për të siguruar një manaxhim të plotë të kafshëve dhe prodhimit bimor për njësi prodhimi, duke minimizuar kështu çdo formë ndotje, në mënyrë të veçantë të ndotjes së tokës, të sipërfaqeve të ndryshme dhe të ujrave. Numri i kafshëve duhet të lidhet ngushtësisht me zonën me qëllim që të shmangen problemet e mbingarkesës dhe erozionit dhe të lejohet përhapja e plehrave organike në mënyrë që të mund të shmangen ndonjë efekt i pafavorshëm mbi mjedisin.

1.5 Në fermat blegtorale organike, të gjitha kafshët në një dhe të njëjtën njësi prodhimi duhet të rriten sipas rregullave të shtruara në këtë ligj.

1.6 Megjithatë, kafshët të cilat nuk rriten sipas parashikimeve të këtij ligji mund të jenë prezent në ekonomi me kusht që ato të rriten në njësi ku stallat dhe parcelat janë të veçanta nga njësitë që prodhojnë sipas rregullave të kësaj rregulloreje, dhe përfshihen dhe specie të ndryshme.

1.7 Nga kufizimet që rrjedhin nga ky parim, kafshët që nuk janë rritur në përputhje me dispozitat e këtij ligji mund të përdorin, çdo vit për një periudhë të kufizuar kohe, kullotat e njësisë që veprojnë në përputhje me këtë ligj, me kusht që kafshët të tilla të vijnë nga mbarështimi ekstensiv dhe numri i krerëve për ha ti korrespondojë 170 kg azot për vit/ha (siç përcaktohet në Aneksin VII të këtij ligji) dhe me kusht që kafshët e tjera të cilat nuk

janë subjekt i kërkesave të këtij ligji të mos jenë prezent në këtë kullotë në të njëjtën kohë. Ky kufizim duhet të autorizohet që më përpara nga organi apo autoriteti inspektues.

1.8 Si kufizim i dytë që rrjedh nga ky parim, kafshët e rritura sipas përshkrimeve të këtij ligji duhet të kulloten në toka të përbashkëta, me kusht që:

(a) toka të mos jetë e trajtuar me produkte të ndryshme nga ato të lejuara në Aneksin II të këtij ligji, për të paktën 3 vite.

(b) kafshët të cilat përdorin toka të tilla, të cilat nuk janë subjekt i kërkesave të këtij udhëzimi, vijnë nga prodhimi ekstensiv, dhe numri i kafshëve për ha ti korrespondojë

- 170 kg azot në vit/ha siç përcaktohet në Aneksin VII të këtij ligji;
- (c) çdo produkt blegtoral i prodhuar nga kafshë të rritura sipas dispozitave të këtij ligji, përderisa përdorin këtë kullotë të përbashkët, nuk do të mund të konsiderohen si produkte organike, të paktën të mund të plotësojë kërkesat e autoritetit apo organizmit inspektues që kafshët janë mbajtur të veçanta nga kafshët e tjera që nuk i pergjigjen kërkesave të këtij ligji.

2. Konvertimi

2.1. Konvertimi i tokës i shoqëruar me prodhimin blegtoral organik.

2.1.1 Aty ku një njësi prodhimi konvertohet, e tërë sipërfaqja e njësisë e përdorur për ushqimin e blegtorisë duhet ti pergjigjet rregullave të bujqësisë organike, duke përdorur periudhën e konvertimit të vendosur në pjesën A të këtij Aneksi që lidhet me bimët dhe prodhimet bimore.

2.1.2 Si rrjedhim i këtij parimi, periudha e konvertimit duhet të reduktohet në një vit për kullotat, zonat e hapura dhe padoqet të përdorura nga speciet jo-bar-ngrënëse. Kjo periudhë mund të reduktohet në 6 muaj nëse toka të tilla nuk ka, në se kohët e fundit nuk janë trajtuar me produkte të ndryshme nga ato të referuara në Aneksin II të këtij ligji. Ky kufizim duhet të autorizohet nga autoriteti apo organi inspektues.

2.2 Konvertimi i blegtorisë dhe produkteve blegtorale.

2.2.1. Produktet blegtorale shiten me emërtimin produkte organike , vetëm nëse kafshët riten në përputhje me rregullat e shtruara në këtë ligj për një periudhë të paktën:

- 12 muaj në rastin e njëthundrakëve dhe gjedheve për prodhim mishi.
- 6 muaj në rastin e ruminantëve të vegjël dhe derrave.
- 6 muaj në rastin e kafshëve për prodhim qumështi;
- 10 javë për shpendët për prodhim mishi, të sjella në moshën deri tre ditëshe,
- 6 javë në rastin e shpendëve për prodhim vezësh.

2.2.2 Siç rrjedh nga paragrafi 2.2.1 për krijimin e tufave, viçat dhe të imtat për prodhimin e mishit mund të shiten si prodhime organike të ritura gjatë një periudhe tranzitimi me kusht që:

- të vijnë nga mbarështimi ekstensiv,
- të rriten në njësitë e prodhimit organik deri në kohën e shitjes apo therjes, për një periudhë minimalisht prej 6 muaj për viçat dhe dy muaj për të imtat
- origjina e kafshëve përputhet me kushtet e shprehura në nëndarjet katër dhe pesë të paragrafit 3.4.

2.3 Konvertimi stimulues

2.3.1. Nga kufizimet e paragrafeve 2.2.1, 4.2 dhe 4.4 n.q.s ka konvertim të të gjithë njësisë prodhuese, përfshir blegtorinë, kullotat dhe/ose ndonjë tokë të përdorur për ushqimin e blegtorisë, periudha e konvertimit të përgjithshëm e kombinuar edhe për blegtorinë, kulloten dhe/ose ndonjë tokë e përdorur për ushqimin e kafshëve do të reduktohet në 24 muaj që varen nga kushtet e mëposhtme:

- (a) Kufizimet përdoren vetëm për kafshët që ekzistojnë dhe pasardhësit e tyre dhe në të njëjtën kohë dhe për tokat e përdorura për ushqimin/kullotjen e kafshëve para fillimit të konvertimit;
- (b) kafshët ushqehen kryesisht me produkte nga njësitë prodhuese.

3. Origjina e kafshëve

3.1. Në zgjedhjen e racave dhe linjave, duhet të llogaritet edhe kapaciteti i kafshëve për tu adoptuar në kushtet lokale; vitaliteti dhe rezistenca e tyre ndaj sëmundjeve. Përveç këtyre, racat dhe linjat e kafshëve të zgjidhen për të shmangur sëmundje të veçanta apo probleme shëndetësore që shoqërojnë disa linja apo raca të përdorura në prodhimin intensiv (p.sh sindroma e stresit tek derrat, Sindromi PSE, ngordhjet e papritura, abortimet spontane, lindjet e vështira që kërkojnë operacione cezariane, etj). Perferencë t'ju jepet racave dhe linjave vendase.

3.2 Kafshët duhet të vijnë nga njësitë prodhuese të cilat veprojnë në përputhje me rregullat e tipeve të ndryshme të prodhimit blegtoral të shtruara në nenin 6 të kësaj shtojce. Gjatë gjithë jetës së kafshëve duhet të aplikohet ky sistem prodhimi.

3.3 Kafshët që ekzistojnë në një njësi prodhimi blegtoral që nuk vepron në përputhje me rregullat e kësaj shtojce, mund të konvertohen me një miratim të mëparshëm të trupit/autoritetit inspektues.

3.4 Kur një tufë krijohet për herë të parë dhe kafshët e rritura në mënyrë organike nuk janë të mjaftueshme në numur, kafshët e rritura jo-organikisht mund të sillen në njësitë e prodhimit blegtoral, në varësi të kushteve të mëposhtme:

- zogjtë për prodhimin e vezëve nuk duhet të jenë më shumë se 18 javëshe,
- zogjtë për prodhim mishi (brojler) duhet të jenë më pak se 3 ditëshe në kohën kur largohen nga njësia ku u prodhuan për në njësitë e prodhimit,
- buajt duhet të jenë më pak se 6 muaj,
- viçat dhe kuajt duhet të rriten sipas rregullave të këtij aneksi dhe menjëherë pas këputjes dhe në ndonjë rast ata duhet të jenë më pak se 6 muaj,
- delet dhe dhitë duhet të rriten sipas rregullave të këtij aneksi, menjëherë pas këputjes dhe në ndonjë rast ata duhet të jenë më pak se 45 ditë,
- gicat duhet të rriten sipas rregullave të këtij aneksi, menjëherë pas këputjes dhe të peshojnë më pak se 25 kg.

3.5 Ky kufizim, i cili duhet të jetë i autorizuar që më përpara nga një trup apo autoritet inspektues, aplikohet për një periudhë tranzitore trevjeçare

3.6 Ripërtëritja, rigjenerimi apo remontimi i tufave do të autorizohet nga autoriteti kontrollues kur kafshët nuk rriten në mënyrë organike dhe në rastet e mëposhtme:

- (a) mortalitetit të lartë të kafshëve të shkaktuar nga rrethana katastrofike e shëndetsore; (b) zogjtë për prodhim vezësh nuk janë më shumë se 18 javëshe;
- (c) shpendët për prodhim mishi janë më pak se tri ditëshe, dhe derrat menjëherë pas këputjes janë më pak se 25 kg. Rastet (b) dhe (c) autorizohen për një periudhë tranzicioni tre vjeçar

3.7 Në rastin e gicave, zogjve për vezë dhe shpendëve për prodhim mishi, ky kufizim në kohë do të ri-ekzaminohet para datës së përfundimit për të parë në se ka vend për ti shtyrë këto afate.

3.8 Maksimumi i kafshëve për remontimin e tufave: në njëthundrakë e gjedh prej 10%, derra dhe të imta prej 20%. Këto kafshë do sillen nga ferma blegtorale të prodhimit jo-organik, për të mbështetur rritjen natyrale dhe për të rigjeneruar tufat kur nuk ka kafshë të rritura në mënyrë organike, dhe vetëm kur autorizohen nga autoriteti apo organizmi kontrollues.

3.9 Përqindjet e vendosura në kufizimet e mësipërme nuk do aplikohen në njësitë e prodhimit me më pak se 10 njëthundrakë apo gjedh, ose me më pak se pesë derra, të leshta apo të dhirta. Për këto njësi, çdo remontim i përmendur më sipër do jetë i kufizuar në një maksimum prej një kafshe në vit.

3.10 Këto përqindje mund të rriten deri në 40% sipas opinionit apo mendimit të autoritetit apo organit inspektues, në raste të veçanta si më poshtë:

- kur ndërmeret një ekstension në shkallë të gjerë;
- kur ndryshohet një racë;
- kur zhvillohet specializimi i një kafshe të re.

3.11 Si kufizim i pestë, meshkujt për rribarësim duhet të sillen nga fermat jo-organike në një fermë blegtorale organike me kusht që kafshët më pas të rriten dhe ushqehen sipas rregullave të vendosura në këtë ligj.

3.12 Kur kafshët vijnë nga njësi që nuk veprojnë në përputhje me nenet e kësaj shtojce, në lidhje me kushtet dhe kufizimet e vendosura në paragrafet 3.3 deri 3.11 (të mësipërm), periudhat e parashtruara në paragrafin 2.2.1 duhet të shihen nëse prodhimet janë shitur sikur të ishin organike dhe gjatë këtyre periudhave të gjitha rregullat e vendosura duhet të veprojnë në përputhje me këtë shtojcë.

3.13 Aty ku kafshët janë marrë nga njësi që nuk veprojnë në përputhje me këtë shtojcë, vëmendje të veçantë i duhet kushtuar masave shëndetsore të kafshëve. Autoriteti inspektues duhet të aplikojë, në varësi të kushteve lokale, masa të veçanta, të tilla si teste për parazitët, dhe periudha karantine.

4. Ushqimi

- 4.1. Ushqimi synon më shumë të sigurojë një prodhim cilësor se sa maksimizimin e prodhimit, ndërsa plotëson kërkesat ushqimore të kafshëve në faza të ndryshme të zhvillimit të tyre. Praktikant e majmërisë të autorizuar tani për tani janë reversibile në çdo fazë të procesit të rritjes. Ndalohet të ushqyerit e detyruar të kafshëve.
- 4.2 Kafshët duhet të ushqehen me ushqime të prodhuara në mënyrë organike.
- 4.3 Më tej, kafshët duhet të rriten në përputhje me rregullat e vendosura në këtë Aneks, e preferueshme është përdorimi i ushqimeve nga njësi apo, kur nuk është e mundur, përdorimi i ushqimeve nga njësi apo ndërmarje të tjera në varësi të parashikimeve të këtij ligji.
- 4.4 Deri në 30% të formulës së ushqimeve në racione mesatarisht mund të përmbajnë lëndë ushqimore në konvertim. Kur ushqimet në konvertim vijnë nga një njësi e vetë ekonomisë, kjo përqindje mund të rritet në 60%.
- 4.5 Të ushqyerit e të vegjëlve duhet të bazohet në qumështin natyral, i preferueshëm është qumështi i nënës. Të gjithë të vegjëlit duhet të ushqehen me qumësht natyral për një periudhë minimum që varet nga specia, e cila do jetë tre muaj për gjedhet dhe njëthundrakët, 45 ditë për të imtat dhe 40 ditë për derrat.
- 4.6 Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural do të përcaktojë zonat apo rajonet përkatëse, ku praktikohet lëvizja e njerëzve dhe e kafshëve për në zonat kullosore në male, pa paragjykuar të ushqyerit e kafshëve të shtruar në këtë shtojcë.
- 4.7 Sistemet e rritjes së barngrënësve do bazohen në përdorimin në maksimum të kullotave sipas vlerës së kullotave në periudha të ndryshme të vitit. Të paktën 60% e lëndës së thatë në racionet ditore konsiston në foragjeret e freskëta, të thata, të ashpra apo silazh. Megjithatë, autoriteti apo trupi inspektues mund të lejojë një reduktim deri në 50% për kafshët në prodhim qumështi për një periudhë maksimumi prej tre muajsh në fillim të laktacionit.
- 4.8 Për një periudhë tranzicionale, autorizohet përdorimi i proporcioneve të kufizuara të lëndëve ushqimore konvencionale, ku fermeri nuk është në gjendje të marrë ushqime ekskluzivisht nga prodhimi organik. Përqindja maksimale e ushqimeve konvencionale të autorizuar për vit është 10% në rastin e barngrënësve dhe 20% për specie të tjera. Këto shifra llogariten në mënyrë të përvitshme si përqindje e lëndës së thatë të ushqimeve me origjinë bujqësore. Përqindja maksimale e autorizuar e ushqimeve konvencionale në racionin ditë, përveç periudhës së lëvizjes, duhet të jetë 25%, e llogaritur si përqindje e lëndës së thatë.
- 4.9 Siç del nga paragrafi 4.8, kur humbet prodhimi foragjer, në mënyrë të veçantë si rezultat i kushteve të veçanta të motit, autoriteti kompetent shtetëror mund të autorizojë për një periudhë të kufizuar dhe në lidhje me një zonë të caktuar (të veçantë), një përqindje më të lartë të ushqimeve konvencionale ku justifikohet një kufizim i tillë.
- 4.10 Për shpendët, racioni ushqimor i përdorur duhet të përmbajë të paktën 65% drithëra.
- 4.11 Ushqimet e ashpra, të freskëta apo të thata, apo silazhi duhet të shtohen në racionin ditë të derrave dhe shpendëve.
- 4.12 Në sillazh mund të përdoren si aditive vetëm produktet e listuara në shtojcën II, pjesa D, seksioni 1.5 dhe 3.1 dhe ndihmuese të përpunimit.
- 4.13 Lëndët ushqimore konvencionale me origjinë bujqësore mund të përdoren në të ushqyerit e kafshëve vetëm nëq.s listohen në shtojcën II, Pjesa C, seksioni 1 (lëndët ushqimore me origjinë nga bimët), në vartësi të kufizimeve sasiore të paraqitura në këtë shtojcë, dhe vetëm nëse ato janë prodhuar apo përgatitur pa përdorimin e solventëve kimik.
- 4.14 Lëndët ushqimore me origjinë shtazore (nëse prodhohen në mënyrë organike apo konvencionale) mund të përdoren vetëm nëse janë të listuara në shtojcën II, Pjesa C, seksioni 2, dhe në vartësi të kufizimeve sasiore të paraqitura në këtë shtojcë.
- 4.15 Me qëllim që të plotësohen kërkesat ushqyese të kafshëve, vetëm produktet e listuara në shtojcën II, Pjesa c, seksioni 3 (Lëndë ushqimore me origjinë minerale), dhe pjesa D, seksioni 1.1 (elementet që gjenden në formë gjurme) dhe 1.2 (vitaminat, pro-vitaminat dhe substancat e përcaktuara mirë kimikisht që kanë efekt të njëjtë), mund të përdoren në të ushqyerit e kafshëve.
- 4.16 Vetëm produktet e listuara në shtojcën II, Pjesa D, seksioni 1.3 (enzimat), 1.4 (mikroorganizmat), 1.6 (agjentë lidhës, anti-trupat dhe koagulantët), 2 (produkte të caktuara - të veçanta- të përdorura në ushqimin e kafshëve) dhe 3 (lëndë të tjera shitesë në fabrikimin e

ushqimeve) mund të përdoren në të ushqyerit e kafshëve për qëllimet e treguara sipas kategorive të përmendura më sipër. Antibiotikët, koksidiostatikët, substancat medicinale, nxitësit e rritjes apo ndonjë substancë tjetër që synon të stimulojë rritjen apo prodhimin nuk do përdoren në të ushqyerit e kafshëve.

4. 17 Ushqimet, materialet ushqyese, aditivët ushqimorë në përbërje të ushqimeve, substanca të tjera shtesë në fabrikimin e ushqimeve dhe produkte të veçanta të përdorura në të ushqyerit e kafshëve nuk duhet të jenë prodhuar nga organizma gjenetikisht të modifikueshem apo produkte që rrjedhin prej tyre.

5. Parandalimi i sëmundjeve dhe trajtimi veterinar.

5.1 Parandalimi i sëmundjeve në prodhimin blegtoral do bazohet në parimet e mëposhtme:

- (a) zgjedhja e racave dhe linjave të përshtatshme të kafshëve siç specifikohet në Seksionin 3;
- (b) aplikimi i praktikave mbarështuese të përshtatshme në përputhje me kërkesat e çdo specie, që inkurajon, stimulon rezistencë të fortë ndaj sëmundjeve dhe parandalimin e infeksioneve;
- (c) përdorimi i ushqimeve me cilësi të lartë, së bashku, me ushtrimet e rregullta fizike dhe lëshimi në kullotë ndikojnë kështu në stimulimin e mbrojtjes natyrale imunologjike të kafshëve.
- (d) sigurimi i një densiteti të përshtatshëm të kafshëve, në mënyrë që të shmanget mbingarkesa dhe ndonjë problem shëndetsor që mund të rrjedhi.

5.2 Parimet e vendosura më sipër, do të kufizojnë problemet shëndetsore të kafshëve, kështu që ato të mund të kontrollohen kryesisht nëpërmjet parandalimit.

5.3 Nëse, pavarësisht prej të gjitha masave të mësipërme, një kafshë sëmurët apo plagoset, ajo duhet të trajtohet menjëherë, nëse është e nevojshme të izolohet në vende të përshtatshme.

5.4 Përdorimi i medikamenteve veterinarë në bujqësinë organike do të veprojë konform parimeve të mëposhtme:

- (a) Prodhimet fitoterapeutike (p.sh ekstraktet bimore - përjashto antibiotikët, esencat, etj), produktet homeopatik (p.sh substancat bimore, shtazore apo minerale) dhe oligoelementët (gjurmë) dhe produktet e listuara në Pjesën C, seksioni 3 i shtojcës II, do jenë në preferencë medikamentet veterinarë allopatike të sintetizuar kimikisht ose antibiotikët, me kusht që ndikimi i tyre terapeutik të jetë efektiv për speciet e kafshëve dhe kushtet për të cilat synon trajtimi;
- (b) Nëqoftëse përdorimi i produkteve të mësipërme nuk provon ose s'ka të ngjarë të provojë efektivitet në luftimin e sëmundjeve apo plagosjeve, për të shmangur vuajtjet dhe dhimbjet e kafshëve, antibiotikët apo medikamentet veterinarë allopatike të sintetizuara kimikisht mund të përdoren nën përgjegjësinë e veterinerit;
- (c) Ndalohet përdorimi i medikamenteve veterinarë allopatike të sintetizuara kimikisht apo antibiotikët në trajtimet parandaluese.

5.5 Përveç parimeve të mësipërme, do të aplikohen rregullat e mëposhtme

- (a) ndalohet përdorimi i substancave për të nxitur rritjen apo prodhimin, (përfshi antibiotikët, koksidiostatikët dhe të tjerë shtesa artificiale për qëllim nxitjen e rritjes) dhe përdorimi i hormoneve apo substancave të njëjta për të kontrolluar riprodhimin (p.sh induktimi apo sinkronizimi i estrusit), apo për qëllime të tjera;
- (b) të autorizohen trajtimet veterinarë të kafshëve, apo trajtimet e lokaleve, pajisjeve dhe mjeteve, përfshi përdorimin e medikamenteve veterinarë imunologjike kur një sëmundje njihet si prezente në një zonë të veçantë në të cilën gjendet njesia prodhuese.

5.6 Kurdo që të përdoren medikamentet veterinarë tipi i produktit duhet të regjistrohet në mënyrë të qartë (duke përfshirë treguesit e substancave farmakologjike aktive të përmbajtura në të) sëbashku me detajet mbi diagnozat; përdorimin; metodat e administrimit; zgjatjen e trajtimit dhe periudhën e ndërprejes të përcaktuar në ligj. Ky informacion t'i deklarohet autoritetit apo trupit inspektues përpara tregëtimit të kafshëve apo produkteve blegtorale si të prodhuara organikisht. Kafshët e trajtuara duhet të jenë identifikuar në mënyrë të qartë, individualisht në rastin e kafshëve të mëdha; në grup apo individualisht, në rastin e shpendëve dhe kafshëve të vogla.

5.7 Periudha ndërmjetëse midis administrimit të fundit me medikamente veterinarë allopatike të një kafshe në kushte normale përdorimi dhe prodhimi i lëndëve ushqimore të prodhuara në mënyrë organike nga kafshë të tilla, duhet të zgjatet gati të dyfishohet periudha e mësipërme e rregulluar me ligj, ose në rastin kur kjo periudhë nuk specifikohet, ajo bëhet 48 orë.

5.8 Me përjashtim të vaksinimeve, trajtimeve antiparazitare dhe skemave të çrënjosjes së detyrueshme të krijuar nga shteti, në rastin kur një kafshë apo një grup kafshësh marrin më shumë se 2 ose maksimumi tre prej trajtimeve me medikamente veterinarë kimikisht të sintetizuar apo antibiotikë brenda një viti (ose më shumë se një cikël trajtimi nëse jetëgjatësia produktive e tyre është më pak se sa një vit) kafshët që kanë këtë problem, ose prodhimet që rrjedhin prej tyre, nuk mund të shiten sikur të ishin prodhuar sipas këtij aneksi dhe kafshët duhet të ishin vendosur sipas periudhës së konvertimit të parashikuar në Seksionin 2 të kësaj shtojce, në varësi të konsentit të autoritetit apo organizmit të kontrollit/inspektimit.

6. Praktikant e menaxhimit të mbarështimit, transporti dhe identifikimi i produkteve blegtorale.

6.1 Praktikant zooteknike

6.1.1 Në parim, riprodhimi i kafshëve të rritura në mënyrë organike duhet të bazohet në metoda natyrale. Megjithatë, inseminimi artificial ndalohet. Ndalohen gjithashtu forma të tjera riprodhimi apo të ndihmës (p.sh embrio-transfera)

6.1.2. Veprime të tilla si aplikimi i bandave elastike në bishtin e deleve, prerja e dhëmbëve, prerja apo rregullimi i sqepave apo prerja e brirëve nuk duhet të jenë praktika sistematike në bujqësinë organike. Disa prej këtyre veprimeve mund, sidoqoftë, të autorizohen nga autoriteti apo organi inspektues për motive të sigurisë (p.sh. heqja e brirëve tek kafshët e reja) ose nëse synohet përmirësimi i shëndetit, mirëqënia apo higjiena e kafshëve. Veprime të tilla duhet të kryhen në moshë të përshtatshme nga personel i kualifikuar duke reduktuar në minimum vuajtjet e kafshëve.

6.1.3 Kastrimi i kafshëve lejohet me qëllim që të ruhet cilësia e produkteve dhe praktikant e prodhimit tradicional (derrat e tipit për mish, demat e rinj, gjelat për mish) por vetëm sipas kushteve të vendosura në frazën e fundit të paragrafit 6.1.2.

6.1.4 Ndalohet mbajtja e lidhur e kafshëve. Megjithkëtë, siç del nga ky parim, autoriteti apo organi inspektues, mund të autorizojë këtë praktikë për kafshë të veçanta sipas motivacionit të një operatori, kur kjo është e nevojshme për arsye sigurie dhe mirëqënie dhe një lidhje e tillë është e kufizuar vetëm për një periudhë të kufizuar kohe.

6.1.5 Siç del nga ajo që parashtrohet në paragrafin 6.1.4, lidhja e gjedhëve mund të praktikohet me kusht që të sigurohen ushtrime të rregullta fizike dhe rritja të jetë në një linjë me kërkesat e mirëqënies së kafshës me zonat komforte të shtresës si në manaxhimin individual. Kjo, e autorizuar nga autoriteti apo organi inspektues (i kontrollit), të aplikohet për një periudhë kalimtare pesë vjeçare.

6.1.6 Me kufizimet ligjore që vijnë më pas, gjedhët në ekonomitë e vogla mund të fiksohen (lidhen) nëse nuk është e mundur të mbahen gjedhët në grupe në përshtatje me kërkesat e mbarëvajtjes së tyre ose të paktën dy herë në javë të çohen në kullotë apo hapësira të lira të hapura. Ky veprim, i cili duhet të autorizohet nga autoriteti apo organi inspektues, aplikohet në ekonomitë që kënaqin (plotësojnë) kërkesat natyrale lidhur me prodhimin organik të kafshëve

6.1.7 Atje ku kafshët mbahen në grupe, madhësia e grupit duhet të varet nga faza e zhvillimit dhe nevojat e mirëqënies së specieve. Është e ndaluar mbajtja e kafshëve në kondicion apo nën një regjim të ushqyeri që mund të shkaktojë aneminë.

6.1.8 Mosha minimale për therjen e shpendëve është:

81 dite për pulat,

150 ditë për gjelat,

49 ditë për rosat Pekineze,

70 ditë për rosat Muscovy

84 ditë për rosakët Muscovy

92 ditë për rosa bastarde (shtegëtare)

94 ditë për pulat afrikane

140 ditë për gjelat e detit dhe patat

Kur prodhuesit nuk mund të aplikojnë moshat minimum të therjes, ata duhet të përdorin linja merritje të ngadaltë.

6.2 Transporti

6.2.1 Transporti i kafshëve duhet të kryhet në mënyrë që të kufizojë stresin e vuajtur nga kafshët. Proçesi i ngarkimit dhe shkarkimit duhet të kryhet me kujdes dhe pa përdorimin e ndonjë tipi të stimulimit elektrik të kafshëve. Ndalohet përdorimi i qetësuesve allopatikë para dhe gjatë transportit.

6.2.2 Gjatë periudhës që sillet për tu therur dhe deri në therje kafsha duhet të trajtohet në mënyrë të tillë që të reduktohet në minimum stresi.

6.3 Identifikimi i produkteve blegtorale

6.3. 1 Kafshët dhe produktet blegtorale duhet të jenë të identifikuara gjatë gjithë fazave të prodhimit, përgatitjes, transportit dhe marketingut.

7. Mbeturinat organike (Plehu) të kafshëve

7.1 E tërë sasia e plehrave në total, e përdorur në një ekonomi nuk mund ti kalojë të 170 kg azot për vit/hektarë të përdorur në një zonë bujqësore. Nëse është e nevojshme, mund të reduktohet densiteti i kafshëve

të stokuara për të shmangur mbingarkesën e kufizuar të shprehur më sipër.

7.2 Për të përcaktuar densitetin e përshtatshëm të kafshëve të referuar më sipër, njesitë e kafshëve ekuivalent me 170 kg azot për vit/ha të zonës bujqësore e përdorur për kategori të ndryshme kafshësh do tu referohen të dhënave të shprehura në shtojcën VII.

7.3 Ekonomitë që praktikojnë metodën e prodhimit biologjik mund të krijojnë bashkëpunim me ekonomi dhe ndërmarrje të tjera të cilat veprojnë në përputhje me parashikimet e kësaj shtojcë, me qëllim shpërndarjen e plehrave të tepërta nga prodhimi organik. Ky limit maksimum prej 170 kg azot nga plehurat organike për vit/ha nga zona bujqësore e përdorur, do llogaritet bazuar në të gjitha njesitë e prodhimit organik të përfshirë në një ko-operim të tillë.

7.3 Mjetet e destinuar për ruajtjen e plehrave organike të kafshëve duhet të jenë të një kapaciteti të tillë që të parandalojnë ndotjen e ujit nga shkarkimet direkte, ose nëpërmjet shkarkimeve dhe infiltrimeve të tokës.

7.4 Për të siguruar manaxhimin e saktë të plehrave, impiantet e ruajtjes së plehrave organike duhet të kenë një kapacitet ruajtje të caktuar për një periudhë të gjatë të vitit , në të cilën aplikimi në tokë i plehrave nuk është oportun apo kur aplikimi i tillë ndalohet, në rastet ku njësia prodhuese vendoset brenda një zone e përcaktuar si e prekshme (e ekspozuar) ndaj nitrateve.

8. Zonat e lira për lëvizje dhe strehimi i kafshëve.

8.1 Parime të përgjithshme

8.1.1 Kushtet e strehimit për kafshët duhet të plotësojnë nevojat biologjike dhe etologjike (p.sh. nevojat e sjelljes që lidhen me lirinë e lëvizjes dhe komfortin). Kafshët duhet të kenë akses të plotë për ushqim dhe ujë.

Izolimi, ngrohja dhe ventilimi i stallave duhet të sigurojë që qarkullimi i ajrit, niveli i pluhurave, temperatura, lagështia relative e ajrit dhe përqëndrimi i gazit, të mbahen brenda limiteve të cilat nuk janë të dëmshme për kafshët. Stallat duhet të lejojnë një ventilim të mjaftueshëm dhe ndriçim natyral.

8.2 Ruajtja e densitetit të kafshëve dhe mbrojtja e vegjetacionit nga mbikullotja

8.2. 1 Nuk është i detyrueshëm strehimi për kafshët në zonat me kushte të përshtatshme klimaterike të cilat lejojnë që kafshët të mund të jetojnë jashtë.

8.2.2 Densiteti i kafshëve nëpër stalla duhet të sigurojë komfortin e mirëqënien e kafshëve në funksion, në mënyrë të veçantë, të species, racës dhe moshës së kafshës. Githashtu duhet te llogariten dhe nevojat e lëvizjes së kafshëve, që varet në mënyrë të veçantë nga madhësia e grupit dhe e seksit të kafshëve. Densiteti optimum do të kërkojë të sigurojë mirëqënien e kafshëve duke ju siguruar atyre hapësirë të mjaftueshme për të qëndruar në mënyrë të natyrshme, të shtrihen lehtësisht, të rrotullohen, të pastrojnë vetveten, të ndërmarrin të gjitha pozicionet natyrale dhe të bëjnë të gjitha llojet e lëvizjeve të tilla si shtriqjet apo ndeshjet midis kafshëve.

8.2.3 Sipërfaqet minimale për strehimin e kafshëve dhe zonat jashtë tyre për lëvizjet e tyre, dhe karakteristika të tjera të strehimit për specie dhe kategori të ndryshme kafshësh, janë paraqitur në shtojcën VIII.

8.2.4 Densiteti i kafshëve të mbajtura në kullotë, vende të tjera me bimësi, në toka mesatare, toka me lagështi, zona me shqopa dhe vendqëndrime natyrale apo gjysëm-natyrale, duhet të jetë mjaft i ulët për të parandaluar rrëshkitjen e tokës dhe konsumin e gjithë bimësisë.

8.2.5 Stallat, ndërtesa, rrethime, pajisje dhe aparaturat duhet të pastrohen dhe dezinfektohen mjaft mirë për të parandaluar kontaminimin dhe për të siguruar profilaksinë ndaj organizmave patogjenë. Vetëm produktet e listuara në Pjesën E të shtojcës II mund të përdoren për një pastrim dhe dezinfektim të tillë të stallave dhe

impianteve zooteknike. Feçet, urina dhe ushqimet e pa ngrëna apo të ndotura duhet të hiqen sa më shpesh si një nevojë për të minimizuar erën e keqe dhe të shmangët tërheqja e insekteve apo rodentëve. Vetëm produktet e listuara në pjesën B, seksioni 2, të shtojcës II mund të përdoren për eliminimin e insekteve apo dëmtuesve të tjerë në ndërtesa (stalla) apo impiante të tjera ku mbahen kafshë.

8.3 Gjitarët

8.3.1 Të gjithë gjitarët duhet të kenë akses për në kullota, padoqe apo zona të hapura për lëvizjen e kafshëve të cilat mund të jenë pjesërisht të mbuluara dhe që kafshët të mund ti përdorin ato zona sipas kushteve fiziologjike të kafshëve, nëse e lejojnë kushtet dhe gjendja e tokës. Barngrënësit, duhet të kenë akses kurdoherë që e lejojnë kushtet.

8.3.2 Në rastet kur barëngrënësit kanë mundësi kullotjeje gjatë periudhës së kullotjes dhe ku sistemi i strehimit gjatë dimrit ju jep liri për të lëvizur kafshëve, duhet hequr dorë nga detyrimi për të siguruar lëvizjen në mjedise të hapura gjatë dimrit.

8.3.3 Demat mbi 1 vjeç duhet të çohen në kullotë, padoqe apo zona të tjera të hapura.

8.3.4 Në fazën përfundimtare të majmërisë gjedhët, derrat dhe dhentë për prodhim mishi mund të mbahen në stalla me kusht që kjo periudhë të mos e kalojë një e pesta e jetës së kafshës dhe në ndonjë rast një periudhë prej maksimumi 3 muaj.

8.3.5 Stallat duhet të kenë dysheme të sheshtë por jo të lëmuar (të rëshkitshëm). Të paktën gjysma e gjithë dyshemesë duhet të jetë solide dhe jo me kostrukcion rrjet.

8.3.6 Stalla duhet të jetë e përshtatshme, e pastër, me shtresë të thatë dhe sipërfaqe të mjaftueshme, që duhet të jetë një kostrukcion solid i pa rrëshqitëshem. Në zonën e pushimit. Shtresa duhet të jetë kashtë ose tjetër material natyral i përshtatshëm. Shtresa mund të përmirësohet dhe pasurohet me ndonjë produkt mineral i autorizuar për përdorim si pleh në bujqësinë organike në përputhje me pjesën A të shtojcës II.

8.3.7 Ndalohet mbajtja e vëçave në bokse individuale mbas moshës 1 javëshe.

8.3.8 Dosat mund të mbahen në grupe përveç atyre që janë në fazën e fundit të barsmërisë dhe gjatë periudhës së mëmëzimit (me gica në gji). Gicat nuk duhet të mbahen në -Flat decks- ose në bokse të përbashkëta. Padoqet duhet ti japin mundësi derrave të gryejnë dhe të lëvizin lirisht etj. Me qëllim që derrat të gryejnë mund të përdoren substanca të ndryshme.

8.4 Shpendet

8.4.1 Shpendët duhet të rriten në mjedise të hapura dhe nuk duhet të mbahen në kafaze.

8.4.2 Zogjtë duhet të pijnë ujë në ujra që rjedhin, pellgje apo afër liqeneve, kurdo herë që e lejojnë kushtet e motit me synim respektimin e kërkesave të mirëqënies së kafshëve apo kushteve higjienike.

8.4.3 Të gjitha llojet e ndërtesave për shpendët duhet të plotësojnë kushtet minimale si vijon:

- Më e pakta, një e treta e ndërtesës duhet të jetë solide, jo e rrëshqitshme apo kostrukcion rrjetë dhe mbuluar me një material të tillë si kashtë, tallash rërë apo torfë;
- Në kafazet për pulat pjellëse, duhet të ketë një pjesë mjaft të madhe të dyshemesë për pulat dhe për të grumbulluar jashtëqitjet.
- Ato duhet të kenë këmbaleca druri në madhësinë dhe në numrin në përshtatje me madhësinë e grupit dhe të zogjve siç parashtrohet në shtojcën VIII;
- Ato duhet të kenë brima hyrje/dalje të një madhësie të përshtatshme për zogjtë, dhe këto të kenë të paktën 4 m 2 për 100m 2 të sipërfaqes së nevojës hme për zogjtë.

- Çdo kafaz nuk duhet të përmbajë më shumë se:

4800 zogj

3000 pula pjellëse

5200 pula afrikane

4000 rosa Muscovy apo Pekini ose 3200 rosake Muscovy apo Pekini apo të vegjlit e tyre.

2500 Gjela, pata ose gjela deti; - Sipërfaqja e përdorshme në total në strehimet e shpendëve për prodhimin e mishit në një njësi të vetme prodhimi nuk duhet të kalojë të 1600 m²

8.4.4 Në rastin e pulave prodhuese drita natyrale duhet të shtohet me mjete artificiale për të siguruar një maksimum prej 16 orësh ndriçim në ditë me një periudhë pushimi të pakthyeshme pa ndriçim artificial prej të paktën 8 orësh.

8.4.5 Pulat duhet të mbahen dhe të rriten në mjedise të hapura kurdoherë që e lejojnë kushtet e motit dhe sa herë që është e mundur. Kjo periudhë duhet të zërë të paktën 1/3 e jetës së tyre. Këto mjedise të hapura të jenë të mbuluara kryesisht me vegjetacion të siguruara me mjete mbrojtëse, dhe t'ju lejojë kafshëve që të kenë lugje (enë) në numur të përshtatshëm për të pirë e për t'ë ngrënë.

8.4.6 Për arsye shëndetsore, ndërtesa duhet të ketë boshllëqe të lira midis dy grupeve shpendësh të rritura. Ndërtesat dhe mjediset e tjera të pastrohen dhe dezinfektohen gjatë kësaj kohe. Përveç kësaj, kur rritja e çdo tufe shpendësh ka përfunduar, vendi ku u mbajtën shpendët do të lihet bosh për të lejuar rigjenerimin e vegjetacionit dhe për arsye shëndetsimi të saj. Këto kërkesa nuk do aplikohen për një numur të vogël shpendësh të cilat nuk mbahen në këto zona dhe të cilat mbahen të lira gjatë gjithë ditës.

8.5 Kufizime të përgjithshme në strehimin e kafshëve

8.5.1 Siç rrjedh dhe nga kërkesat e parashtruara në paragrafin 8.3.1, 8.4.2, 8.4.3 dhe 8.4.5 dhe densiteti i mbajtjes parashtrohet në shtojcën VIII, autoriteti kompetent mund të autorizojë kufizime nga kë rkesat e këtyre paragrafeve dhe prej shtojcës VIII për një periudhë të përkohshme që përfundon në 31 Dhjetor 2010. Ky kufizim mund të aplikohet vetëm në ekonomitë blegtorale që kanë ndërtesa (strehime) të ndërtuara përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe për më tepër në rast se këto strehime veprojnë afërsisht në përputhje me rregullat e caktuara në këtë ligj dhe që kanë të bëjnë me prodhimin blegtoral organik.

8.5.2 Operatorët që përfitojnë nga ky kufizim do të prezantojnë, për autoritetin kompetent, një plan që përmban marrëveshjet të cilat sigurojnë, në fund të kufizimit, përputhshmëri me parashikimet e këtij aneksi.

C. Bletaria dhe Produktet që merren prej saj

1. Parime të përgjithshme.

1.1 Bletaria është një aktivitet që kontribuon në mbrojtjen e mjedisit dhe bujqësisë dhe prodhimin pyjor nëpërmjet pllenimit që kryhet nga bletët.

1.2 Kualifikimi i produkteve të bletëve si produkte organike është e lidhur ngushtë me dy karakteristika të trajtimit të koshereve dhe të cilësisë së mjedisit. Ky kualifikim varet gjithashtu nga kushtet e mbledhjes, përpunimit dhe ruajtjes (magazinit) të produkteve nga bletët.

1.3 Kur një operator mban disa njësi me bletë në të njëjtën zonë të gjitha njësitë duhet të veprojnë në përputhje me kërkesat e kësaj shtojce. Siç del nga ky parim, një operator mund të mbajë njësi duke mos vepruar në përputhje me këtë shtojcë, me kusht që të gjitha kërkesat e kësaj shtojce të plotësohen, me përjashtim të parashikimeve të parashtruara në paragrafin 4.2 për vendosjen e parqeve të bletëve. Në atë rast, produkti nuk mund të shitet sipas metodave të prodhimin organik.

2. Periudha e konversionit

2.1 Produktet e bletëve mund të shiten sipas metodës së prodhimin organik vetëm nëse kushtet e rregullave të tanishme janë respektuar për të paktën një vit. Gjatë periudhës së konversionit dylli të zëvendësohet sipas kërkesave të shtruara në paragrafin 8.3.

3. Origjina e bleteve

3.1 Në zgjedhjen e racave duhet të llogaritet kapaciteti i kafshëve për tu adoptuar në kushtet e rajonit, vitaliteti i tyre si dhe rezistenca e tyre ndaj sëmundjeve. Preferencë t'ju jepet racave Europiane të bletëve mellifere dhe ekotipeve të tyre lokale.

3.2 Parqet e bletëve krijohen nga ndarja e kolonive ose përftohen nga tufa bletesh apo koshere nga njësi që veprojnë në përputhje me parashikimet e kësaj shtojce.

3.3 Si rrjedhim i parë, në varësi të aprovimit të mëparshëm nga autoriteti apo organi inspektues, parqet e bletëve që egzistojnë në njesitë prodhuese që nuk veprojnë sipas rregullave të kësaj shtojce, mund të konvertohen.

3.4 Si rrjedhim i dytë, nga tufat e bletëve kërkohet nga bletërritësit të mos prodhohet sipas kësaj shtojce gjatë një periudhe kalimtare dy vjecare në varësi të periudhës së konversionit.

3.5 Si rrjedhim i tretë, rindërtimi i parqeve të bletëve do të autorizohet nga autoriteti apo organizmi i kontrollit, në rastin e mortalitetit të lartë të kafshëve e shkaktuar nga rrethana shëndetsore apo katastrofike kur nuk janë disponibël parqet që veprojnë sipas kësaj shtojce, në varësi të periudhës së konversionit.

3.6 Si rrjedhim i katërt, për rinovimin e parqeve me 10% në vit të mbretëreshave dhe të bletëve që nuk veprojnë në përputhje me këtë shtojcë mund të inkorporohen në njesitë e prodhimit organik ato mbretëresha dhe bletë të vendosura në koshere me fletë dylli që vijnë nga njesitë e prodhimit organik. Ndërkohë nuk aplikohet periudha e konversionit.

4. Vendosja e parqeve të bleteve

4.1 Autoriteti Kompetent duhet të percaktojë rajonet apo zonat ku nuk mund të praktikohet apikultura që ti përgjigjet kërkesave të kësaj shtojce. Një hartë ku të listohet vendosja e përshtatshme e koshereve siç parashikohet në shtojcën III, Pjesa A1, seksioni 2 do sigurohet për autoritetin apo organizmin inspektues nga bletërritësit. Kur zona të tilla nuk identifikohen, bletërritësit duhet të sigurojnë autoritetin apo organizmin inspektues me një dokument dhe evidencë të përshtatshme, që përmban një analizë të përshtatshme nëse është e nevojshme, për të demostruar që zonat ku mbahen kolonitë e tij plotësojnë kushtet e kërkuara në këtë shtojcë.

4.2 Vendosja e parqeve duhet të jetë e tillë që:

- (a) të sigurojnë mjaft nektar natyral, menja (mjalt i prodhuar nga kosumi i parazitëve), dhe burime poleni për bletët dhe ujë të mjaftueshëm; (b) e tillë të jetë brenda një rrezeje prej 3 km nga vendosja e parkut, burimet e nektarit dhe polenit konsistojnë kryesisht në bimët e prodhuara në mënyrë organike dhe/ose bimësinë spontane, sipas kërkesave të Nenit 6 dhe Aneksit I të kësaj shtojcë.
- (c) të ruajë distancë të mjaftueshme nga burimet e prodhimit bujqësor që mund të çojnë lehtësisht në ndotjen, p.sh: qendrat urbane, rrugët, zonat industriale, vendet ku

trajtohen plehrat, etj. Autoritetet apo organizmat inspektues do të krijojnë masa për të siguruar këtë kërkesë. Kërkesat e mësipërme nuk aplikohen në zonat ku nuk ka lulëzim ose kur kosheret janë inaktive.

5. Ushqimi

5.1 Në fund të sezonit prodhues kosheret duhet të lihen me rezerva mjalti dhe poleni të mjaftueshëm për të mbijetuar gjatë periudhës së dimrit.

5.2 Ushqyerja artificiale e kolonive autorizohet kur mbijetesa e koshereve rrezikohet nga kushtet ekstreme të klimës. Të ushqyerit artificial do bëhet me mjaltë të prodhuar në mënyrë organike, e preferueshme është ajo nga e të njëjtës njësi prodhimi organik.

5.3 Si rrjedhim i parë i paragrafit 5.2, autoriteti kompetent mund të autorizojë përdorimin e shurupit të sheqerit të prodhuar në mënyrë organike, ose melasa e sheqerit organik në vend të mjaltit të prodhuar organikisht me ushqim artificial, në mënyrë të veçantë kur kërkohet nga kushtet klimatike dhe provokohet kristalizimi i mjaltit.

5.4 Si rrjedhim i dytë, shurupi i sheqerit, melasa e sheqerit dhe mjalti që nuk mbulohen nga kjo rregullore mund të autorizohet nga autoriteti apo organizmi i inspektimit për ushqimin artificial gjatë një periudhë kalimtare dy vjecare.

5.5 Informacioni i mëposhtëm do të hyjë në rregjistrat e parkut të bletëve lidhur me përdorimin e ushqimit artificial, tipin e produktit, datën, sasinë dhe kosheret ku është përdorur.

5.6 Produktet e tjera të ndryshme nga ato të paraqitura në paragrafet 5.1 deri 5.4 nuk mund të përdoren në bletari të cilat veprojnë në përputhje me këtë shtojcë.

5.7 Ushqimi artificial mund të përdoret vetëm ndërmjet periudhës së vjeljes së fundit të mjaltit dhe 15 ditë para se të fillojë grumbullimi i nektarit të ri.

6. Parandalimi i sëmundjeve dhe trajtimet veterinare.

6.1 Parandalimi i sëmundjeve në bletari duhet të bazohet në parimet e mëposhtme:

- (a) seleksionimi i racave të përshtatshme rezistente.
- (b) aplikimi i praktikave të caktuara që inkurajojnë rezistencë të fuqishme ndaj sëmundjeve dhe parandalojnë infeksione, të tilla si: zëvendësimi i regullt i mëmave (mbretëreshave), kontroll sistematik i koshereve për të zbuluar ndonjë anomali shëndetësore, kontrolli i numrit të meshkujve në koshere, dezinfektimi i materialeve dhe pajisjeve në mënyrë periodikë, shkatërrimi i materialeve apo burimeve kontaminuese, ripërtëritja e rregullt e fletëve të dyllit dhe rezerva të mjaftueshme të polenit dhe mjaltit në koshere.

6.2 Nëse pavarësisht prej të gjitha masave parandaluese të mësipërme, kolonitë sëmurën ose infestohen, ato duhet të trajtohen në mënyrë të menjëhershme dhe nëse është e nevojshme kolonitë duhet të vendosen në parqe të izoluar.

6.3 Përdorimi i medikamenteve veterinare në bletari të cilat veprojnë sipas kësaj shtojcë vepron sipas parimeve të mëposhtme:

- (a) ato mund të përdoren përkohësisht në përputhje me përdorimin e autorizuar nga Autoriteti Kompetent.
- (b) përdorimi i produkteve fitoterapike dhe homeopatike duhet të ketë përparësi ndaj produkteve allopatike të sintetizuara kimikisht, të cilat sigurojnë efekte terapeutike efektive në kushte në të cilat tentohet ky trajtim.
- (c) Nëse përdorimi i produkteve të mësipërme do të provojë ose në të kundërt nuk do provojë se janë efektive për të çrënjësuar një sëmundje apo infeksion i cili rrezikon shkatërrimin e kolonive, medikamentet allopatike të sintetizuara kimikisht mund të përdoren nën përgjegjësinë e veterinerit, apo personave të tjerë të autorizuar nga MBU, pa paragjykimin për parimet e paraqitura në paragrafët e mësipërme (a) dhe (b).
- (d) Ndalohet përdorimi i medikamenteve allopatike kimikisht të sintetizuara për profilaksi.
- (e) duke ruajtur parimin në 6.3. a. acidi formik, acidi laktik, acetik dhe oksalik dhe substancat e mëposhtme:
mentol, timol, eukaliptol apo kamfor mund të përdoren në rastet e infestimit me Varroa jacobsoni.

6.4 Përveç parimeve të mësipërme, do të autorizohen trajtimet veterinare apo trajtimet e koshereve, fletëve të dyllit etj., të cilat janë në përputhje me legjislacionin Kombëtar apo Komunitar.

6.5 Nëse një trajtim i aplikuar me produkte allopatike të sintetizuara kimikisht, gjatë një periudhe të tillë, kolonitë e trajtuara duhet të vendosen në parqe të izoluar dhe i gjithë dylli duhet të zëvendësohet me dyll sipas kushteve të vendosura në këtë shtojcë. Për pasojë, periudha e konversionit e një viti do aplikohet në ato koloni.

6.6 Kërkesat e paraqitura në paragrafet e mëparshme nuk aplikohen në produktet e përmendura në paragrafin 6.3(e)

6.7 Kurdoherë që përdoren produktet mjekësore veterinare, është e domosdoshme të deklarohet, tipi i produktit (përfshi tregimin e substancave aktive farmakologjike aktive) së bashku me detaje mbi diagnozën, përmbajtja, mënyra e përdorimit, zgjatja e trajtimit dhe periudhës e rekomanduar ligjërisht, duhet të jenë të rregjistruar dhe deklaruar mjaft qartë për autoritetin apo organizmin inspektues përpara se produktet të tregëtohen si të prodhuara organikisht.

7. Praktikrat e mbarështimit zooteknik dhe identifikimi.

7.1 Ndalohet shkatërrimi i bletëve në fletët e dyllit si metodë që shoqëron procesin e grumbullimit të produkteve të bletarisë.

7.2 Ndalohet dëmtimi (thërmimi) i krahëve të mëmave (mbretëreshave)

7.3 Lejohet zëvendësimi i mbretëreshës nëpërmjet vrasjes së mëmës së vjetër.

7.4 Lejohet praktika e shkatërrimit të tufës së meshkujve vetëm për të ruajtur (mbajtur) infestimin nga Varroa jacobsoni.

7.5 Ndalohet përdorimi i kimikateve sintetike me erë të keqe gjatë operacionit të vjeljes së mjaltit.

7.6 Zona ku është vendosur parku duhet të regjistrohet së bashku me identifikimin e koshereve. Duhet të informohen autoriteti ose organi i kontrollit për levizjen e parkut brenda një kohe sipas një marrveshjeje me autoritetin ose organin e kontrollit.

7.7 Kujdes i veçantë duhet të tregohet për të siguruar vjelje të përshtatshme, përpunim si dhe ruajtjen e prdhimeve të bletarisë. Të gjitha masat që veprojnë në përputhje me keto kërkesa do të regjistrohen.

7.8 Heqja e hojeve dhe veprimet e vjeljes së mjaltit të regjistrohen në regjistrin e parkut.

8. Karakteristikat e koshereve dhe materialet e përdorura në bletari

8.1 Kosheret të ndërtohen detyrimisht nga materiale natyrore që nuk paraqesin reziqe të kontaminimit të ambientit apo prodhimet e bletarisë.

8.2 Me përjashtim të produkteve të përmendura në paragrafin 6.3 (e) në koshere mund të përdoren vetëm produkte natyrore si propolis, dyll dhe vajra bimore.

8.3 Dylli i bletës për të bërë fletët e reja të dyllit duhet të vijë nga njësitë e prodhimit organik. Në kuadër të kufizimeve, në mënyrë të veçantë në rastin e impjanteve të reja apo gjatë periudhës së konversionit, dylli i zakonshëm mund të autorizohet nga autoritetet dhe organet e kontrollit në rrethana të jashtëzakonshme aty ku nuk ka dyll të prodhuar në mënyrë organike në treg dhe me kusht që të vijë nga pjesa e sipërme e kosheres.

8.4 Ndalohet përdorimi i fletëve të dyllit të cilat përmbajnë bletë, larva, meshkuj etj, gjatë kohës së grumbullimit të mjaltit.

8.5 Për mbrojtjen e materialeve (korniza, koshere dhe hojet e dyllit), në mënyrë të veçantë nga dëmtuesit, lejohen vetëm produktet e përshtatshme të listuara në pjesën B, Seksioni 2, i shtojcës II.

8.6 Lejohen trajtimet fizike si avull apo flaka direkte.

8.7 Për pastrimin dhe dezinfektimin e materialeve, ndërtesave, pajisjeve, aparatura apo produktet e përdorura në bletari lejohen të përdoren vetëm substancat e listuara në anksin II Pjesa E.

ANEKSI II

A. PLEHRAT DHE PASURUESIT E TOKËS

Kushtet e përgjithshme për të gjitha produktet:

- përdoren vetëm në përputhje me vendimet e Shtojcës A,
- përdoret vetëm në përputhje me vendimet e legjislacionit për daljen në treg dhe përdorimin e produkteve në fjalë të zbatueshme në bujqësinë e përgjithshme të Shtetit ku produkti është përdorur.

<i>Emri</i>	<i>Përshkrimi, kërkesat për përbërjen, kushtet e përdorimit</i>
Produkte të përbëra ose produkte që përmbajnë vetëm materiale të listuara më poshtë	
Plehu i fermës	Produkt që përmban një përzjerje të jashtëqitjeve të kafshëve dhe lëndëve bimore (shtrati i kafshëve). Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues. Të dhëna për speciet e kafshëve. Vjen nga një ekonomi e gjerë
Plehu i fermës i tharë dhe plehu i shpendëve i dehidratuar	Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues Të dhëna për speciet e kafshëve. Vjen nga një ekonomi e gjerë
Jashtëqitjet e përbëra të kafshëve, duke përfshirë	Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.

plehun e shpendëve dhe. plehun e përbërë të fermës	Të dhëna për speciet e kafshëve Të ndaluara nqs vijnë nga rritje industriale.
Jashtëqitjet e lëngëshme të kafshëve	Përdoret pas fermentimit të kontrolluar dhe /ose hollimit të përshtatshëm. Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues. Të dhëna për speciet e kafshëve. Të ndaluara nqs kane origjinë nga rritje industriale.
Mbeturina shtëpiake të përbëra ose të fermentuara	Produkte të fituara nga mbeturinat shtëpiake të ndara sipas origjinës, të cilat i janë nënshtruar përzierjes ose fermentimit anaerobik për prodhimin e biogazit. Vetëm mbeturina bimore dhe shtazore Vetëm kur prodhohen nga një sistem grumbullimi të mbyllur dhe të monitoruar, të pranuar nga Shteti Anëtar.
	Maksimumi i përqendrimeve në mg/kg në lënde të thatë: kadmium: 0.7; bakë r: 70; nikel: 25; plumb: 45; zink: 200; merkur: 0.4; krom (i përgjithshëm): 70; krom (VI): 0 (*). Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Turbe	Përdorim i kufizuar në ortikulture (floriculturë, arboriculture, fidanishte)
Argjilat (psh. Perlite, vermiculite etj.)	
Mbetejet e kërpudhave	Përbërja fillestare e substratit duhet të jetë e kufizuar në produktet e listës aktuale.
Jashtëqitjet e krimbave (paraziteve) dhe insekteve	
Guano	Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Materiale bimore të përziejera ose fermentuara	Produkte të fituara nga përzierja e materialeve bimore, të cilat i janë nënshtruar përzierjes ose fermentimit anaerobik për prodhimin e biogazit. Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Produkte ose nënprodukte me origjinë shtazore, si më poshtë: - miell gjaku - miell thundrash - miell brirësh - miell kockash - miell peshku - miell mishi - miell puplash, - flokësh - leshi - gëzofi	Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues. Maksimumi i përqendrimit në mg/kg të lëndës së thatë të kromit (VI): Maksimumi i përqendrimit në mg/kg të lëndës së thatë të kromit (VI):

- floke - produkte bulmeti	
Produkte dhe nënprodukte me origjinë bimore për plehra (psh miell farash vajore, lëvozhga kakaos, mbështjellja maltit etj.)	
Leshterikët dhe produktet me bazë leshteriku	Të fituara direkt nga: (i) përpunime fizike që përfshijnë dehidratimin, ngrirjen dhe coptimin; (ii) ekstraktim me tretësirë ujore ose acide dhe/ose tretësirë bazike; (iii) fermentimi Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organ inspektues.
Pluhur sharre dhe tallash druri	Dru i patrajtuar kimikisht pas prerjes
Levore druri e përbërë	Dru i patrajtuar kimikisht pas prerjes
Hi druri	Nga dru i patrajtuar kimikisht pas prerjes
Shkëmbinj të butë me bazë fosfate	Përmbajtje e kadmiumit më e vogël ose e barabartë me 90 mg/kg P205.
Fosfat alumin-kalcium	Përmbajtje e kadmiumit më e vogël ose e barabartë me 90 mg/kg P205. Përdorimi i kufizuar i tokave bazike (H> 7.5)
Skorjet bazike inspektues	Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organizmi.
Kripë kaliumi e papërpunuar (psh. kainit, silvinit etj.)	Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues
Sulfat kaliumi, mundësisht të përmbaj kripë Magnezi	Produkt i fituar nga kripa e kadmiumit e papërpunuar me proces ekstraktimi fizik, dhe gjithashtu të përmbaj mundësisht kripra magnezi; Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues
Karbonat kalciumi me origjinë natyrale (psh shkumës, gurë gëlqeror, shkumës fosfatik etj.)	
Karbonat magnezi dhe. Kalciumi me origjinë natyrale (psh shkumës magnezik, gurë gëlqeror magnezi etj.)	Vetëm me origjinë natyrale Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Sulfat magnezi (psh kieserite)	
Tretësirë klorur kalciumi	Trajtues i gjetheve të pemës së mollës, pas identifikimit të mangësisë së kalciumit. Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Sulfat kalciumi (gips)	vetem me origjinë natyrale.
Gëlqere industriale nga prodhimi i sheqerit	Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Squfuri elementar	Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Elementët gjurmë	Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Klorur kaliumi	Vetëm kripë guri
Miell guri	Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.

B. PESTICIDET

I. Produktet për mbrojtjen e bimëve

Kushtet e përgjithshme të zbatueshme për të gjitha produktet e përbëra ose që përmbajnë substancat aktive të mëposhtëme:

- përdoren në përputhje me vendimet e Shtojcës I,
- vetëm në përputhje me vendimet specifike të legjislacionit të produkteve të mbrojtjes së bimëve i zbatueshëm në Shtetin Anëtar ku produkti është përdorur.
- **I. Substancat me origjinë bimore ose shtazore**

<i>Emri Përshkrimi</i>	<i>, kërkesat për përberjen, kushtet e përdorimit</i>
Azadiraktina e ekstraktuar nga <i>Azadirachta indica</i>	Insekticide Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Dyllë blete	Agjent krasitës
Xhelatinë	Insekticide
Proteina të hidrolizuara Atraktues	Vetëm në aplikime të autorizuara e kombinuar me produkte të tjera të përshtatëshme të Shtojcës II, Pjesa B.
Lecitina	Fungicid
Ekstrakte nga <i>Nicotiana tabacum</i> (tretësirë ujore)	Insekticid Vetëm kundër morrave në pemët e frutave subtropikale (psh portokalle, limon) dhe frutave tropikale (psh banane) Përdoret vetëm në fillim për bimët tropikale. Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Vajra bimore (psh vaj mente, vaj pishe, vaj qimioni)	Insekticid, acaricide, fungicide dhe ngadalsues i mbirjes.
Piretrin ekstraktuar nga <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Insekticid Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues
Kuasia ekstraktuar nga <i>Quassia amara</i>	Insekticid, neveritës (jo atraktues)
Rotenone ekstraktuar nga <i>Derris spp.</i> dhe <i>Lonchocarpus spp.</i> dhe <i>Terphrosia spp.</i>	Insekticid Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.

II. Mikro-organizmat e përdorura për kontrollin biologjik të dëmtuesve

<i>Emri Përshkrimi,</i>	<i>kërkesat për përberjen, kushtet e përdorimit</i>
Mikro-organizmat (bakterie, viruse dhe kërpudha) psh <i>Bacillus thuringiensis</i> , <i>Granulose virus</i> etj.	Vetëm produkte të pamodifikuara gjenetikiisht.

III. Substancat e përdorura në kurthe dhe/ose shpërndarje

Kushtet e përgjithshme:

- Kurthet dhe/ose shpërndarjet mund të parandalojnë penetrimin e substancave në mjedis dhe ndalojnë kontaktin e substancave me bimët e kultivuara
- Kurthet duhet të mbliidhen pas përdorimit dhe të mbahen në vende të sigurta.

<i>Emri Përshkrimi,</i>	<i>kërkesat për përbërjen, kushtet e përdorimit</i>
Fosfat diamoni	Atraktues. Vetëm në kurthe
Metaldehid	Moluskicid. Vetëm në kurthe që përmbajnë neveritës për speciet e kafshëve të mëdha.
Feromonet	Atraktues; me sjellje shkatërruese seksuale Vetëm në kurthet dhe shpërndarësit.
Piretroidet (vetëm deltametrin ose ambdaksihalotrin)	Insekticid Vetëm në kurthe me atraktues specifik Vetëm kundër <i>Batrocera oleae</i> dhe <i>Ceratitits capitata</i> Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues

IV. Substanca të tjera të përdorimit tradicional në bujqësinë organike

<i>Emri Përshkrimi,</i>	<i>kërkesat për përbërjen, kushtet e përdorimit</i>
Bakër në formën e hidroksidit të bakrit, oksiklorurit të bakrit, sulfat bakri (tribazik), oksid bakri	Fungicide Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues
Etilen	Për ruajtjen e ngjyrës së bananes
Kripë kaliumi I acideve yndyrore (sapun i bute)	Insekticid
Kalinite	Parandalues i pjekjes së bananes
Polisulfit kaliumi	Fungicid, insekticid, akaricid; Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues
Vaj parafine	Insekticid, akaricid
Vajra minerale Insekticide, fungicide	Vetëm në pemët frutore, vreshta, ullinj dhe bimë tropikale (psh banane); Nevoja e njohjes nga autoriteti ose organi inspektues.
Permanganat kaliumi	Fungicide, baktericide; Vetëm në pemët frutore, ullinj dhe vreshta.
Rërë kuarcore	Neveritës
Squfur	Fungicid, akaricid, neveritës

2. Produkte për kontrollin e dëmtuesve dhe sëmundjeve në stalla dhe impiante:

Produkte të listuara në Seksionin 1.

Rodenticidet.

C. USHQIMI I KAFSHËVE

1. Materialet ushqyese me origjinë bimore.

1.1. Drithërat, produktet dhe nënproduktet e tyre. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtme:

Tërshërë si kokërr, tufe, lëvore dhe krunde;

Elbi si kokërr, protein dhe miell mesatar dhe krunde;

Orizi si kokërr, oriz i thyer, krunde dhe embrion; meli si kokë rr;

Thekër si kokërr, middlings dhe krunde;

Sorghum si kokërr;

Gruri si kokërr, middlings, krunde, ushqim glutenoz, gluten dhe embrion;

drithëraTriticale si kokërr;
Misër si kokërr, krunde, middlings, embrion dhe gluten;
Malt

1.2. Farat vajore, frutat vajore, produktet dhe nënproduktet e tyre. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

fara të pjekura, embrioni dhe cipa;
farat e sojës si farë, e pjekur, embrioni dhe cipa;
fara e luledielli si farë dhe embrion;
pambuku si farë dhe embrion farë;
fara lirit si farë dhe embrion;
kokrra palmës si embrion;
farat e pjekura të rrepës së bardhë si embrion dhe lëvore;
farat e kungullit të pjekura;
pulpa ullirit (nga ekstraksioni fizik i ullinjve);

1.3. Farat leguminoze, produktet dhe nënproduktet e tyre. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

bizele si fare;
buxhak si farë e marrë nga një trajtim i përshtatshëm me nxehtësi;
bizele si farë, middlings dhe krunde;
batha si farë, middlings dhe krunde;
lupini si farë.

1. 4. Zhardhokët rrënjorë, produktet dhe nënproduktet e tyre. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

pulpa e panxhar sheqerit,
panxhar i tharë,
patate,
patate e ëmbël,
maniok si rrënjë,
pulpa patates (nënprodukt i ekstraktimit të niseshtesë së patates),
niseshteja e patates,
proteina patates.

1.5. Fara dhe fruta të tjera, produktet dhe nënproduktet e tyre. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

pulpa e agrumeve,
pulpa e mollës,
pulpa e domates,
pulpa e rrushit.

1. 6. Foragjeret dhe forazhet e trasha. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

jonxhë
miell jonxhe,
tërfil,
miell tërfili,
bari (marrë nga bimët foragjere),
miell bari,
sanë,
silazh,
kashtë drithërash,
rrënjë bimësh për foragjere.

1. 7. Bimë të tjera, produktet dhe nënproduktet e tyre. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

melasa si agjent lidhës në ushqimet e përbëra me miell aglash (marrë nga tharja dhe shtypja e aglave dhe të lara për të reduktuar përmbajtjen e jodit), pluhurat dhe ekstraktet e bimëve, ekstrakti i proteinave bimore (për kafshët e reja), erë zat dhe aromat.

2. USHQIMI PËR KAFSHË ME ORIGJINË SHTAZORE

2.1. Qumështi dhe nënproduktet e tij. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme: Qumështi i freskët, qumështi pluhur, qumështi i skremuar, qumështi i skremuar pluhur, gjalp, gjalp pluhur, hirrë, hirrë pluhur, hirrë pluhur me pak sheqer, proteinat e hirrës pluhur (ekstraktuar me trajtim fizik), kazein pluhur dhe laktozë pluhur.

2.2. Peshk dhe kafshë të tjera deti, produktet dhe nënproduktet e tyre. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

peshk, vaj peshku dhe vaj i parafinuar i mëlçis ë së merlucit;

peshk moluskan, hidrolizate dhe proteolizate të marra nga veprimi i një enzime, në formë të tretëshme ose jo,

miell peshku.

3. USHQIMI PËR KAFSHË ME ORIGJINË MINERALE.

Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

Natriumi:

kripë deti e parafinuar, kripë guri e papërpunuar, sulfat natriumi, karbonat natriumi, bikarbonat natriumi, klorur natriumi.

Kalcium:

Guackat e kafshëve ujore (përfshirë kockat e sepieve),

Karbonat kalciumi,

Laktat kalciumi,

glukonat kalciumi.

Fosfori:

precipitati i fosfatit bikalcik i kockave, fosfat bikalcik i defluonuar.

Squfuri:

sulfat natriumi

D. SHITESAT USHQIMORE NË USHQIMIN PËR KAFSHË, SUBSTANCA TË CAKTUARA TË PËRDORURA NË USHQYERJEN E KAFSHËVE DHE LËNDËT NDIHMËSE TË PËRPUNIMIT TË PËRDORURA NË USHQIMET E KAFSHËVE

1. SHITESAT USHQIMORE NË USHQIMIN PËR KAFSHË

1. 1. Elementet gjurmë. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

E1	Hekuri: karbonat hekuri (II) sulfat hekuri (II) monohidrat oksid ferric (III)
E2	Jodi: Jodur kalciumi, anhider Jodur kalciumi, hegzahidrat Jodur lakciumi
E3	Kobalt: sulfat kobalti (II), monohidrat dhe/ose heptahidrat karbonati bazik i kobaltit (II), monohidrat
E4	Baker: oksid bakri (II) karbonati bazik I bakrit (II), monohidrat

	sulfati bakrit (mono dhe/ose tetrahidrat)
E5	Mangani: karbonat mangani (II) oksid mangani dhe oksid manganik sulfat mangani (II), mono dhe/ose tetrahidrat)
E6	Zink: karbonat zinku oksid zinku sulfat zinku, mono dhe/ose tetrahidrat
E7	Molibden: molibdat amoni, molibdat natriumi
E8	Seleni: selenat natriumi selenit natriumi

1.2. Vitaminat, provitaminat dhe substancat e përcaktuara mirë kimikisht që kanë efekt të ngjashëm. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:
-të preferueshme marrë nga lëndë të para që ndodhen në mënyrë natyrale në ushqimin për kafshë,
-vitaminat sintetike identike me vitaminat natyrale vetëm për kafshët monogastrite.

1.3. Enzimmat.

1.4. Mikroorganizmat.

1.5. Konservantët. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

E 236 Acidi formik vetëm për silazhe

E 260 Acidi acetik vetëm për silazhe

E 270 Acidi laktik vetëm për silazhe

E 280 Acidi propionik vetëm për silazhe

1.6. Agjentët lidhës, antiglomerantët dhe koaguluesit. Në këtë kategori janë përfshirë substancat e mëposhtëme:

E551b Silice koloidale

E551c Kiselgur

E 553 Sepiolit

E558 Bentonit

E 559 Argjili kaolinitike

E 561 Vermikulite

E 599 Perlite

2. Produkte të caktuara të përdorura në ushqyerjen e kafshëve.

Në këtë kategori janë përfshirë produktet e mëposhtëme:

2.1. Lëndët ndihmëse të përpunimit për silazh. Në këtë kategori janë përfshirë produktet e mëposhtëme:

kripa e detit, kripa e gurit e papërpunuar, enzimmat, majatë, hirra, sheqeri, pulpa e panxhar sheqerit, mielli i grurit, melasa dhe bakteriet laktike, acetike, formike dhe propionike.

Kur kushtet e motit nuk lejojnë fermentimin e duhur, autoriteti ose organi inspektues mund të autorizoj përdorimin e acideve laktik, formik, propionik dhe acetik për prodhimin e silazhit.

E. PRODUKTET E AUTORIZUARA PËR PASTRIMIN DHE DISIFEKTIMIN E STALLAVE DHE IMPIANTEVE (P.SH. PAJISJE DHE ENË)

Sapun kaliumi dhe natriumi

Ujë dhe avull

Qumësht gelqere

Gëlqere

Gëlqere e pashuar
Hipoklorit natriumi (p.sh. si lëng zbardhues)
Soda kaustike
Potas kaustik
Peroksid hidrogjeni
Esenca natyrale të bimeve
Acid citrik, peracetik, formik, laktik, oksalik dhe acetik
Alkool
Acid nitrik (për pajisjet e bulmetit)
Acid fosforik (për pajisjet e bulmetit)
Formaldehid
Produkte për pastrim dhe desinfektim për pajisjet e qumështit
Karbonat natriumi.

F. PRODUKTE TË TJERA

ANEKSI III

KËRKESAT MINIMALE TË INSPEKTIMIT DHE MASAT PARAPRAKE TË RREGJIMIT TË INSPEKTIMIT.

A.1. Bimët ose produktet bimore të marra nga prodhimet bujqësore ose të mbledhura.

1. Prodhimi duhet të bëhet në njësinë e ngastrave të tokës dhe prodhimi dhe ruajtja të jenë të ndara qartë nga ato të ndonjë njësie tjetër që nuk prodhon në përputhje me rregullat e vendosura në këtë ligj; raportet e përpunimit dhe/ose paketimit mund të jenë pjesë e njësisë, kur aktiviteti i tyre është i kufizuar në përpunimin dhe paketimin e produktit të tij bujqësor.
2. Kur rregullat e inspektimit zbatohen për herë të parë, edhe pse aktiviteti i prodhuesit është kufizuar në mbledhjen e bimëve të egra, organi inspektues duhet të përshkruaj:
 - një përshkrim të plotë të njësisë, duke treguar ambjentet e ruajtjes dhe përpunimit dhe ngastrat e tokës dhe/ose zonat e mbledhjes dhe, kur është e zbatueshme, ambientet ku kryhen operacione të caktuara të përpunimit dhe/ose paketimit,
 - të gjitha masat praktike të marra nga prodhuesi në nivel njësie për të siguruar plotësimin e vendimeve të këtij ligji
 - dhe, në rastin e mbledhjes së bimëve të egra, jepet garanci palëve të treta, që prodhuesit mund të provojnë se janë plotësuar vendimet e Shtojcës I, pika 4.Përshkrimi dhe masat e dhëna duhet të përmbahen në një raport inspektimi të firmosur nga prodhuesi i interesuar. Për më tepër, raporti duhet të specifikoj:
 - datën e aplikimit të fundit në ngastra dhe/ose zonat e mbledhjes të produkteve përdorimi i të cilave nuk është në përputhje me këtë ligj
3. Çdo vit, përpara datës së caktuar nga organi inspektues, prodhuesi duhet t'i njoftoj organizmit skedën e tij të prodhimit të produkteve bimore, duke dhënë një përshkrim analitik për çdo ngastër.
4. Duhet të mbahet rregjistër i shkruar dhe/ose dokumentuar i cili do të lejoj organizmin e inspektimit të identifikoj origjinën, natyrën dhe sasinë e të gjithë lëndëve të para të blera, dhe përdorimin e materialeve të tilla;
Për më tepër, duhet të mbahen rregjistra të shkruara ose dokumentuara për natyrën, sasinë dhe destinacionin e të gjithë produkteve bujqësore të shitura. Sasinë e shitura direkt tek konsumatori i fundit do të llogariten në bazë ditore. Kur njësia përpunon produktet e veta bujqësore, në rregjistër duhet të mbahet informacion sipas pikës B, 2, pjesa e tretë e kësaj Shtojcë.
5. Ndalohet magazinimi në njësi e lëndëve të para të ndryshme nga ato të përdorura në përputhje me këtë ligj
6. Përveç vizitave inspektuese të paralajmëruara, organi inspektues duhet të bëjë inspektim të plotë fizik të njësisë, të paktën njëherë në vit.
Pas çdo vizite hartohet një raport inspektimi, i cili firmoset edhe nga personi përgjegjës i njësisë.

7. Prodhuesi duhet ti japë organizmit inspektues, për qëllime inspektimi, akses në ambjentet e magazinimit dhe prodhimin dhe në ngastrat e tokës, gjithashtu në llogaritë dhe dokumentat e tjera mbështetëse. Ai duhet ti sigurojë organizmit inspektues çdo informacion të domosdoshëm për qëllime inspektimi.

8.1. Produktet mund të transportohen në njësitë e tjera, duke përfshirë tregëtinë me shumicë dhe pakicë vetëm në ambalazhe të përshtatshme ose në kontenier të mbyllur për të ndaluar zëvendësimin e përmbajtjes dhe të siguruar me etiketë, pa paragjykuar çdo tregues tjetër të kërkuar nga ligji:

- (a) emrin dhe adresën e personit përgjegjës për prodhimin ose përgatitjen e produktit, ose, kur është përmendur një shitës tjetër, një deklaram i cili lejon njësinë dhe organizmin inspektues të identifikojë pa ekuivoqe personin përgjegjës për prodhimin e produktit;
- (b) emrin e produktit, duke përfshirë një referencë të metodës së prodhimit organik,.

8.2. Megjithatë, mbyllja në ambalazhim ose kontenier nuk kërkohet kur:

- (a) transportimi është midis një prodhuesi dhe një operatori tjetër të cilët që të dy i nënshtrohen sistemit të inspektimit dhe
- (b) produktet janë shoqëruar nga një dokument ku jepet informacioni i kërkuar sipas nënparagrafit të mëparshëm.

9. Kur një operator ka disa njësi prodhimi në të njëjtën zonë që prodhojnë bimë ose produkte bimore të pambuluara nga Neni 1 sëbashku me ambientet e magazinimit të lëndëve të para (të tilla si plehra, insekticide, fara) duhet ti nënshtrohen rregullave të inspektimit në përputhje me paragrafin e parë të pikës 2 dhe pikave 3 dhe 4. Bimët e të njëjtit varietet si ato të prodhuara në njësinë e treguar në pikën 1 nuk mund të prodhohen në këto njësi, megjithatë, prodhuesit mund të shmangen nga rregulli i dhënë në fjalinë e fundit të nënparagrafit të mëparshëm:

- (a) në rastin e prodhimit të produkteve bujqësore shumëvjeçare (pemë frutore, hardhi dhe lupuli) me kusht që të plotësojnë konditat:

1. prodhimi në fjalë bën pjesë në një plan transformimi në lidhje me të cilën prodhuesi dhe siguron për fillimin e transformimit të pjesës së fundit të zonës së interesuar për prodhim organik në periudhën me të shkurtër të mundëshme e cila nuk mundet në asnjë rast të kalojë maksimumin prej 5 vjetësh.
2. Duhet të merren masa të përshtatshme për të siguruar një ndarje të përherëshme të produkteve të marra nga secila njësi e interesuar.
3. Organi ose autoriteti inspektues duhet të njoftohet për vjeljen e secilit produkt të paktën 48 orë përpara.
4. Menjëherë pas përfundimit të vjeljes, prodhuesit informojnë organin ose autoritetin inspektues për sasinë e saktë të vjelur në njësitë e interesuara sëbashku me çdo veti të veçantë dalluese (të tilla si cilesia, ngjyra, pesha mesatare etj) dhe konfirmojnë që janë zbatuar masat e marra për ndarjen e produkteve.
5. Plani i transformimit dhe masat sipas pikave 1 dhe 2 janë aprovuar nga organizmi ose autoriteti inspektues. Ky aprovim duhet të konfirmohet çdo vit pas fillimit të planit të transformimit;
- (a) në rastin e zonave të përcaktuara për kërkime shkencore bujqësore bihet dakort me autoritetin kompetent duke siguruar që janë plotësuar kushtet 2, 3 dhe 4.
- (b) në rastin e prodhimit të farave, materialeve shumëvjeçare dhe fidanëve, sigurohet që janë plotësuar kushtet 2,3 dhe 4.

A. 2. Kafshët dhe produktet blektorale prodhuar nga ferma blektorale.

1. Kur sistemi i inspektimit zbatohet në produktet blektorale për herë të parë, prodhuesi dhe organi inspektues duhet të parashikojnë:

- një përshkrim të plotë të lokalëve të qëndrimit të kafshëve, lëndinave, kullotave etj, dhe sipas rastit, ambjentet e magazinimit, ambalazhimit dhe përpunimit të kafshëve, produkteve blektorale, lëndëve të para dhe faktorëve prodhues,
- një përshkrim të plotë të impiantit të grumbullimit të plehut organik,

- planin e shpërndarjes së plehrave të tilla në marrëveshje me organizmin inspektues ose autoritetin inspektues, sëbashku me një përshkrim të plotë të zonës së dhënë për prodhimin e bimëve, - kur kërkohet, marrëveshjet sipas kontratës me forma të tjera në lidhje me shpërndarjen e plehrave,
- planin e menaxhimit për njësinë blektorale të prodhimit organik (psh. Menaxhimin për ushqyerjen, riprodhimin, shëndetin etj),
- të gjitha masat praktike që do të merren në fermën blegtorale për të garantuar plotësimin e dispozitave të këtij ligji.

Përshkrimet dhe masat e marra do të shenohen në një raport inspektimi të firmosur nga prodhuesi i interesuar.

Per me teper, raporti duhet të specifikoj detyrimin e prodhuesit për kryerjen e operacioneve dhe , në rast shkeljeje, aplikimin e masave administrative.

2.Kërkesat e përgjithshme të inspektimit në pikat 1 dhe 4 deri 8 të Pjeses A.1 që mbulojnë bimët dhe produktet blegtorale.

Duke u shmangur nga këto rregulla, është i lejuar përdorimi i produkteve mjeksore veterinarë alopatiche dhe antibiotikeve duke siguruar që ato janë dhënë nga një veteriner në lidhje me trajtimet sipas Shtojcës I, dhe janë ruajtur në një vend të kontrolluar si dhe janë shënuar në regjistrin e fermës.

3 .Kafshët duhet të identifikohen në formë të përherëshme duke përdorur teknika të përshtatshme për çdo specie, individuale në rastin e gjitarëve të mëdhenj dhe individuale ose në grup në rastin e shpendëve ose gjitarëve të vegjël.

4.Të dhënat e kafshëve duhet të shënohen në një regjistër dhe të mbahen gjithmonë në dispozicion të autoritetit ose organizmave inspektuese në ndërmarrje.

Shënime të tilla, të cilat japin një përshkrim të plotë të sistemit të menaxhimit të kopësë, duhet të përmbajnë informacionin e mëposhtëm:

për çdo specie, në lidhje me kafshët që vijnë në fermë: origjinën dhe datën e ardhjes, periudhën e transformimit, shenjën identifikuese dhe shënimet veterinarë;

- në lidhje me kafshët që largohen nga ferma: moshën, numrin e matrikullit, peshën në rastin e therjeve, shenjën identifikuese dhe destinacionin;

-hollësitë për çdo kafshë që humbet dhe arsyet;

-në lidhje me ushqimin: tipin, përfshirja e ushqimit shtesë, porcionet e përbërësve të ndryshëm të racionit dhe periudhat e futjes së zonave me hapësira të lira.

- në lidhje me parandalimin e sëmundjeve, trajtimin dhe kujdesin veterinar: datën e trajtimit, diagnozën, tipin e produktit të përdorur, metodën e trajtimit dhe përshkrimin e mjekut për kujdesin veterinar me arsyet përkatëse dhe periudhën e përdorimit përpara shitjes së produkteve blegtorale.

5.Kur një prodhues menaxhon disa ferma blegtorale në të njëjtin rajon, njësitë të cilat prodhojnë kafshë ose produkte blegtorale, do të nënshtrohen sistemit të inspektimit sipas përcaktimit të parë, dytë dhe tretë të pikës 1 të këtij seksioni në kafshë dhe produkte blegtorale si dhe programin e menaxhimit të kafshëve, regjistrave të tyre dhe parimet e ruajtjes së produkteve të mbarështimit të kafshëve të përdorura.

6.perjashtimin e prodhimeve nga njesite tjera.

B. Njësitë për përgatitjen e produkteve bimore dhe shtazore si dhe produkteve ushqimore që përmbajnë produkte bimore dhe shtazore.

1 .Kur regjimi i inspektimit është aplikuar për herë të parë, prodhuesi dhe organizmi i inspektimit duhet të përpilojnë:

- një përshkrim të plotë të njësisë, duke treguar teknikat e përdorura për përpunimin,

pakëtimin dhe ruajtjen e produkteve bujqësore përpara dhe pas përpunimit të tyre,

- të gjitha masat praktike të marra në nivel njësie për të garantuar zbatimin e këtij ligji.

Ky përshkrim dhe masat e lidhura me të duhet të jepen në një raport inspektimi të firmosur edhe nga personi përgjegjës i njesise.

Per me teper, raporti duhet te permbaje masat e marra nga operatori per te kryer operacionet sipas ligjit.

2. Rregjistri i shkruar duhet te mbahet ne dispozicion te organizmit inspektues per:

- origjinën, natyrën dhe sasinë e produkteve bujqësore të cilat janë dorëzuar në njësi,
- natyrën, sasinë dhe destinacionin e produkteve që kanë lënë njësinë,
- çdo informacion tjetër që kërkohet nga organizmi i inspektimit për qëllime të inspektimit të përshtatshëm të operacioneve të tilla si origjina, natyra dhe sasinë e përbërësve, aditiveve dhe ndihmësve teknologjike të dhëna njësisë dhe përbërja e produkteve të përpunuara.

3. Kur produktet janë përpunuar, paketuar dhe ruajtur në një njësi sipas këtij ligji:

- njësia duhet të ndajë sipërfaqen në lokale për ruajtjen e produkteve, përpara dhe pas operacioneve,
- operacionet duhet të kryhen vazhdimisht deri në përfundimin e plotë të tyre të ndara fizikisht dhe në kohë nga operacione të ngjashme të kryera në produkte të pa përfshira në këtë ligj
- nëqoftëse operacione të tilla nuk kryhen shpesh, ato duhet të lajmërohen më përpara, në një kohë të vendosur së bashku me organizmin inspektues,
- çdo masë duhet të merret për të garantuar identifikimin e partive dhe për të parandaluar përzierjen me produktet që nuk merren në përputhje me rregullat e këtij ligji.

4. Përveç vizitave inspektuese të pa paralajmëruara, organi inspektues duhet të bëjë një inspektim të plotë fizik, të paktën një herë në vit, të njësisë. Mund të merren mostra për testimin e produkteve të pa autorizuar .

Megjithatë, ato mund të merren kur dyshohet përdorimi i pa autorizuar i produkteve. Pas çdo vizite duhet të përpilohet një raport inspektimi i firmosur edhe nga personi përgjegjës për njësinë e inspektuar.

5. Operatori duhet ti japë organizmit inspektues, për qëllime inspektimi, akses për njësinë dhe rregjistrat e shkruara dhe sigurimin e dokumentacionit tjetër.

6. Produktet e dhëna në Nenin 1 mund të transferohen në njësitë e tjera, duke përfshirë tregëtinë me shumicë dhe pakicë, vetëm me ambalazhim të përshtatshëm ose kontener të mbyllur në mënyrë që të parandalohet zëvendësimi i përmbajtjes dhe të pajisur me etiketë ku shënohet pa paragjykuar tregues të tjerë të kërkuar nga ligji:

(a) emri dhe adresa e personit përgjegjës për prodhimin ose përgatitjen e produktit, ose, kur është përmendur një shitës tjetër, një deklaram i cili të tregojë njësinë matëse dhe organi inspektues të identifikoj pa ekuivoke personin përgjegjës për prodhimin e produktit;

(b) emrin e produktit duke përfshirë një referencë të metodës së prodhimit organik.

Me marrjen e një produkti , operatori do të kontrollojë mbylljen e ambalazhit ose kontenerit dhe kur kërkohet edhe praninë e treguesve të dhënë në paragrafin e mësipërm, në pikën A.8.1 ose në pikën C.8. Rezultati i këtij verifikimi do të shënohet në mënyrë të saktë në rregjistrat sipas pikës B.2. Kur kontrolli lë ndonjë dyshim, ai vetëm mund të nënshtrohet përpunimit ose ambalazhimit pas eliminimit të këtij dyshimi , po të mos nxirret ne treg pa treguesin që i referohet metodës së prodhimit organik.

C. importi i produkteve bimore, produkteve blegtorale dhe produkteve ushqimore që përmbajnë produkte bimore dhe / ose shtazore për në vendet e BE

1 .Kur rregullat e inspektimit janë zbatuar për herë të parë , eksportuesi dhe organi inspektues duhet të japin:

- një përshkrim të plotë të ambjenteve të eksportuesit dhe të aktiviteteve të tij, duke treguar sa është e mundur pikat e futjes së produkteve në Komunitet dhe çdo mjet tjetër që eksportuesi përdor për ruajtjen, magazinimin e produkteve të eksportuara;
- të gjitha masat praktike të marra nga eksportuesi për të garantuar zbatimin e këtij ligji
- ky përshkrim dhe masat e marra duhet të përfshihen në raportin e inspektimit të firmosur nga eksportuesi.

Për më tepër, raporti duhet të përmbajë detyrimet e eksportuesit:

- të garantoj që çdo mjet apo mënyrë që eksportuesi përdor për ruajtje të jetë i hapur për inspektim, inspektimi që kryhet ose nga organi inspektues ose, kur këto magazina janë në një Shtet tjetër nga një organizëm inspektues i aprovuar për inspektim nga ky Shtet.

2. Duhet të mbahen rregjistra të shkruara që lejojnë organizmin inspektues të identifikojë për çdo parti produkti të eksportuar:

- origjinën, natyrën dhe sasinë e partisë në fjalë, dhe me kërkesë të organeve inspektuese të identifikuar për ndonjë pale të prodhimeve të eksportuara;
- origjinën, natyrën dhe sasinë e partisë në fjalë, dhe me kërkesë të organeve inspektuese çdo hollësi për mënyrën e transportit në lokalet apo magazinat e importuesit.
- origjinën, natyrën dhe destinacionin e partisë në fjalë, dhe me kërkesë të organizmit inspektues, çdo hollësi për mënyrën e transportit nga lokalet ose magazinat e importuesit në destinacion.

3. Eksportuesit duhet të informojnë organizmin inspektues për çdo ngarkesë të eksportuar në Komunitet, duke i dhënë hollësitë e kërkuara organizmit apo autoritetit, si një kopje të çertifikatës së inspektimit për produktet organike të importuara..

Kur produktet e importuara referuar në Nenin 1 ruhen në magazina ku produkte të tjera bujqësore ose produkte ushqimore janë përpunuar, ambalazhuar ose magazinuar:

- produktet e referuara në Nenin 1 duhet të mbahen të ndara nga produktet e tjera bujqësore dhe / ose produktet ushqimore;
- duhet të merren masa për të garantuar identifikimin e partive të produkteve dhe parandalimin e përzjerjeve me produktet që nuk merren në përputhje me rregullat e këtij ligji.

Përveç vizitave inspektuese të paralajmëruara, organi inspektues duhet të bëjë një inspektim të plotë fizik, të paktën një herë në vit, të lokaleve të eksportuesit. Organi inspektues do të inspektoj rregjistrat e shkruara të përmendura në pikën C.2 dhe çertifikatat sipas ligjit. Mund të merren mostrat për testimin e substancave të pa autorizuara në këtë ligj. Megjithatë, ato mund të merren kur dyshohet përdorimi i

substancave të paautorizuara. Pas çdo vizite duhet të përpilohet një raport inspektimi, i firmosur edhe nga personi përgjegjës për njësinë e inspektimit.

4. Eksportuesi duhet, për qëllime inspektimi, ti japë organit inspektues akses për lokalet e tij dhe për rregjistrat e shkruara dhe ta mbështesë me dokumenta të tjera, në veçanti çertifikatat eksportuese. Ai duhet ti sigurojë organizmit inspektues çdo informacion të domosdoshëm për qëllime inspektimi.

Produktet organike duhet të eksportohen me ambalazhim ose kontenier të përshtatshëm, të mbyllur në mënyrë që të parandalojë zëvendësimin e përmbajtjes dhe të sigurojë me identifikimin e eksportuesit dhe me shenja të tjera dhe numrat që shërbejnë për të identifikuar partinë e mallit me çertifikatën e inspektimit.

ANEKSI IV INFORMACIONI PËR NOTIFIKIMIN

- (a) Emri dhe adresa e operatorit
- (b) Vendndodhja e lokaleve dhe, kur kërkohet, ngastrat (data e rregjistrimit të tokës) ku kryhen operacionet
- (c) Natyra e operacioneve dhe produktet
- (d) Detyrimet e operatorit për kryerjen e operacioneve
- (e) Në rastin e një ndërmarrjeje bujqësore, data në të cilin prodhuesi nuk përdor më në ngastrat e tij, aplikimin e produkteve përdorimi i të cilave nuk është në pajtueshmëri me këtë ligj
- (f) Emrin e organizmit të aprovuar të cilit operatori i ka besuar kontrollin e ndërmarrjes së tij, ku Shteti, ka zbatuar sistemin e inspektimit duke aprovuar organizma të tillë .

ANEKSI V

PJESA A: TREGUESI QË PRODUKTET JANË MBULUAR NGA SKEMA E INSPEKTIMIT

Treguesi që një produkt është mbuluar nga skema e inspektimit duhet të tregohet në të njëjtën gjuhë ose gjuhët e përdorura për etiketimin.

AL: Bujqësia organike - sistemi i kontrollit shqiptar

ES: Agricultura Ecologica - Sistema de control CE

DA: Økologisk Jordbrug - EF- Kontrolordning

DE: Ökologischer Landbau - EG-Kontrollsystem oder Biologische Landwirtschaft - EG-Kontrollsystem

EL: ? ? ? ? ?

EN: Organic Farming - EC Control System

FR: Agriculture biologique - Système de contrôle CE

T: Agricultura Biologica - Regime di controllo CE

NL: Biologische landbouw - EG-controlesysteem

PT: Agricultura Biológica - Sistema de Controlo CE

F: Luonnonmukainen maataloustuotanto - EY:n valvontajärjestelmä

SV: Ekologiskt jordbruk - EG-kontrollsystem

PJESA B: LOGO KOMUNITETIT

B.1. Kushtet në lidhje me paraqitjen dhe përdorimin e logo-s së Komunitetit

B.1.1. Logo Komunitetit referuar më sipër do të përfshij modelet në pjesën B.2 të kësaj shtojce.

B.1.2 Treguesit që duhet të përfshihen në logo janë listuar në pjesën B.3 të kësaj shtojce. Është e mundur të kombinohet logo me treguesin e përmendur në pjesën A të kësaj shtojce.

B.1.3 Për të përdorur logo-n e Komunitetit dhe treguesit e referuar në pjesën B.3 të kësaj shtojce, duhet të plotësohen rregullat e riprodhimit teknik të dhena në grafik manual në pjesën B.4 të kësaj shtojce

B.2. Modelet

Emri	Emri i përbërësve	Kushtet specifike
E 330	Lecitina	
E 330	Acid citrik	
E 330	Karbokaldehimi	Autorizohen të gjitha funksionet
E 334	Acid tartrik (L(+)-)	përveç ngrimit
E 335	Tartrat natriumi	
E 336	Tartrat kaliumi	
E 340 (i)	Myofosforat kaliumi	Agjent rritës për vetërritjen në miell
E 296	Acid malik	
E 400	Acid asorbik	
E 406	Ekstrakti i asinitokoferolit	Antioksidant në yndyrna dhe vajra
E 402	Alginat kaliumi	

E 406	Agar	
E 407	Karagenan	
E 410	Locust bean gum	
E 412	Guar gum	
E 413	Tragacanth gum	
E 414	Goma arabike	
E 415	Goma xanthan	
E 416	Karaga gum	
E 422	Glicerol	Ekstrakt bimor
E 440(i)	Pektin	
E 500	Karbonat natriumi	
E 501	Karbonat kaliumi	
E 503	Karbonat amoni	
E 504	Karbonat magnezi	
E 5 16	Sulfat kalciumi	Mbartës
E 524	Hidroksid natriumi	Trajtues i sipërfaqes i Laugengebäck
E 551	Dioksid silici	Agjent kundër pjekjes për erëzat
E 938	Argon	
E 941	Azot	
E 948	Oksigjen	

ANEKSI VI HYRJE

Për qëllime të kësaj Shtojce, do të përdoren përkufizimet e mëposhtëme:

1. Përbërësit me origjinë bujqësore:

(a) produktet bujqësore të thjeshta dhe produkte të marra prej tyre nga larja, pastrimi, përpunimi termik dhe/ose mekanik i përshtatshëm dhe/ose nga përpunime fizike duke ndikuar në reduktimin e përmbajtjes së lagështirës së produktit;

(b) gjithashtu, produktet e rrjedhura nga produktet e përmendura në pikën (a) nga procese të tjera të përdorura në përpunimin e ushqimit, por vetëm se këto produkte janë konsideruar si shtesa ushqimore ose aromatizues

2. Përbërësit me origjinë jobujqësore: përbërës të ndryshëm nga ato me origjinë bujqësore dhe që i përkasin të paktën një nga kategorive të mëposhtëme:

3. 1. Shtesa ushqimore, duke përfshirë bartësit e shtesave ushqimore

3 .2. Aromatizuesit,

3.3. uji dhe kripa;

3.4. preparatet e mikro -organizmave;

3.5. mineralet (duke përfshirë elementet gjurmë) dhe vitaminat.

4.Mbartësit, duke përfshirë mbartësit e solventëve: shtesat ushqimore të përdorura për të tretur, holluar, shpërndarë ose për të modifikuar fizikisht një shtesë ushqimore pa ndryshuar funksionin teknologjik të tij me qëllim që të lehtësojë përpunimin, aplikimin ose përdorimin e tij;

PARIME TË PËRGJITHSHME

Seksionet A,B dhe C përfshijnë përbërësit dhe lëndët ndihmëse të përpunimit të cilat mund të përdoren në përgatitjen e produkteve ushqimore të përbëra kryesisht nga një ose më shumë përbërës me origjinë bimore, me përjashtim të verërave.

Përpara adoptimit të rregullave në Seksionet A dhe B të kësaj Shtojce, dhe me qëllim që të përfshihet në mënyrë specifike përgatitja e produkteve ushqimore të përbëra nga një ose më shumë produkte blegtorale, do të zbatohen rregullat kombëtare.

Megjithatë, referenca për çdo përbërës të Seksioneve A dhe C ose çdo lëndë ndihmëse të përpunimit të Seksionit B, çdo praktike përpunimi, të tillë si tymosja, do të përdoren vetëm në përputhje me legjislacionin Komunitar dhe/ose legjislacionin kombëtar, dhe në mungesë të tyre, në përputhje me parimet e praktikës së mirë të prodhimit për produktet ushqimore.

SEKSIONI A - PËRBËRËSIT ME ORIGJINË JO BUJQËSORE

A.2. Aromatizuesit të etiketuara si substanca aromatizuese natyrale

A.3. Uji dhe kripa

Uji i pishëm.

Kripa (me komponentë bazë klorurin e natriu mit ose klorurin e kaliu mit), në përgjithësi të përdorura në përpunimin e ushqimit.

A4.Preparatet e mikro-organizmave

Çdo preparat i mikro-organizmave normalisht i përdorur në përpunimin e ushqimeve, me përjashtim të mikro-organizmave gjenetikiisht të modifikuara

A5. Mineralet (duke përfshirë edhe elementët gjurmë), vitaminat, aminoacidet dhe komponimet e tjera të azotit:

Mineralet (duke përfshirë edhe elementet gjurmë), vitaminat, aminoacidet dhe komponimet e tjera të azotit janë të lejueshme vetëm nqs përdorimi i tyre është i lejuar me ligj në produktet ushqimore ku ato janë përfshirë.

SEKSIONI B - LËNDËT NDIHMËSE TË PËRPUNIMIT DHE PRODUKTE TË TJERA TË CILAT MUND TË PËRDOREN PËR PËRPUNIMIN E PËRBËRËSVE ME ORIGJINË

<i>Emri</i>	<i>Kushtet specifike</i>
Azot	
Ujë	
Klorur kalciumi	Agjent koagulues
Karbonat kalciumi	
Hidroksid kalciumi	
Sulfat kalciumi	Agjent koagulue
Klorur magnezi (ose nigar)	Agjent koagulues
Karbonat kaliumi	Tharës i rrushit
Karbonat natriumi	Prodhim sheqeri

Hidroksid natriumi	prodhim sheqeri Prodhim vaji nga farat e pjekura (Brassica spp)
Acid sulfurik	Prodhim sheqeri
Izopropanol (propan-2-ol)	Në procesin e kristalizimit në prodhimin e sheqerit Për një[...] periudhë deri më 31.12.2006
Dyoksid karboni	
Etanol tretës	
Acid tanik	Për qëllime filtrimi
Albumina tek e bardha e vezës	
Kazein	
Xhelatin	
Vajra vegjetal	Agjent lubrifikues, çlirues ose antishkumues
Dyoksid silici	Xhel ose tretësirë koloidale
Karbon aktiv	
Pudër	
Bentonit	
Kaolin	
Tokë diatomike	
Perlite	
Lëvozhga e lajthisë	
Miell orizi	
Dyll blete	Agjent çlirues
Carnauba wax	Agjent çlirues

Preparatet e mikro-organizmave dhe enzimave:

Çdo preparat i mikro-organizmave dhe enzimave normalisht të përdorur si lëndë ndihmëse në përpunimin e ushqimeve, me përjashtim të organizmave gjenetikiisht të modifikuar

SEKSIONI C. PËRBËRËSIT ME ORIGJINË BUJQËSORE TË CILAT NUK JANË PRODHUAR ORGANIKISHT,

C1. produktet bimore të papërpunuara si dhe produktet e rrjedhura prej tyre nga përpunimi sipas përkufizimit 2(a) të hyrjes së kësaj Shtojce:

C1 . 1. Frutat dhe farat e ngrënëshme:

Lende	Quercus spp.
Arra cola	Cola acuminata
Rrush frëngu	Ribes uva-crispa
Frut pasioni	Passiflora edulis
Manafere (e tharë)	Rubus idaeus
Stafidhe e kuqe (e tharë)	Ribes rubrum

C1.2. Erë zat dhe barërat e ngrënëshme:

Arrë hindri	Myristica fragrans, deri më 31.12.2000
-------------	--

Piper jeshil	Piper nigrum, deri më 30.4.2001
Piper (Peruvian)	Schinus molle L.
Fara rrepe	Armoracia rusticana
Lesser galanga	Alpina officinarum
Safflower flower	Carthamus tinctorius
Watercress herb	Nasturtium officinale

C1.3. Të ndryshme: alga, duke përfshirë leshterikët, të lejuara në përgatitjen e produkteve ushqimore konvencionale

C.2. Produkte bimore, të përpunuara nga procese sipas përkufizimit të pikës 2(b) të hyrjes së kësaj Shtojce

C.2. 1. Yndyrnat dhe vajrat të ose jo rafinuara, por jo të modifikuara kimikisht, të marra nga bimë të ndryshme se:

Kakao	Theobroma cacao
Arrë kokosi	Cocos nucifera
Ulli	Olea europaea
Lule dielli	Helianthus annuus
Palm	Elaeis uineensis
Rrepe	Brassica napus, rapa
safflower	Carthamus tinctorius
Susam	Sesames indicum
Soja	Glycine max

C.2.2. Sheqerërat, niseshteja dhe produkte të tjera të marra nga drithërat dhe bimët zhardhokore:

Sheqer nga panxhar sheqeri,

Fruktoze

Flete orizi

Bukë pa maja

Niseshte nga orizi dhe misri, të pamodifikuara kimikisht.

C.2.3. Të ndryshme

Coriander, i tymosur	Coriandrum sativum deri me 31.12.2000
Protein bizeleje	Pisums

- Rum, i marrë vetëm nga lëngu i kallam sheqerit
- Kirsch, i përgatitur në bazë të frutave dhe aromatizuesve sipas Seksionit A.2. të kësaj Shtojce.
- Përzjerje e bimëve e lejuar në përgatitjen e produkteve ushqimore konvencionale dhe duke i dhënë cilësitë e ngjyrës dhe shijes së ëmbëlsirave, vetëm në përgatitjen e “Gummi Bärcheu”,

- Përzjerje të pipereve: piper nigrum, Schinus molle dhe Schinus terebinthifolium, C.3. produkte shtazore:
- organizmat ujore, që nuk rrjedhin nga akuakultura, dhe lejohen në përgatitjen e produkteve ushqimore konvencionale
- gjalpqumështi pluhur,
- xhelatin
- mjaltë,

ANEKSI VII BUJQËSORE NGA PRODHIMI ORGANIK

Numri maksimal i kafshëve per ha Klasa ose speciet	Numri maksimal i kafshëve per ha Ekuivalent për 170 k N/ha/vit
Njëhundrak mbi 6 muaj	2
Viça për majmëri	5
Gjedhë te tjerë më të vegjël se një vit	5
Gedhë meshkuj nga 1 deri në 2 vjeç	3.3
Gjedhë femra nga 1 deri ne 2 vjeç	3.3
Gjedhe meshkuj 2 ose mbi 2 vjeç	2
Mëshqerra riprodhuese	2.5
Mëshqerra per majmeri	2.5
Lopë për qumësht	2
Lopë qumështi për reformim	2
Lopë të tjera	2.5
Lepuj riprodhimi	100
Dele	13.3
Dhi	13.3
Derra	74
Dosa riprodhimi	6.5
Derra për majmëri	14
Derra të tjerë	14
Pula për tavolinë	580
Pula për vezë	230

ANEKSI VIII

Sipërfaqet minimale të mbuluara dhe të pambuluara dhe karakteristikat e tjera të vendodhjes për specie dhe tipe të ndryshme prodhimi.

1. GJEDHET, DELET DHE DERRAT

		Sipërfaqja e mbuluar (siperfaqja neto e disponueshme për kafshët)	Sipërfaqet e zbuluara (sipërfaqet e lira, duke përfshirë kullotat)

	Pesha e gjallë minimale (kg)	M ² /kokë	M ² /kokë
Gjedhët dhe njëthundrak për riprodhim dhe majmëri	Deri në 100 Deri në 200 Deri në 350 Deri në 350	1.5 2.5 4.0 5 me një minimum 1 m ² /100 kg	1.1 1.9 3 3.7 me një minimum 0.75 m ² /100 kg
Lopë qumeshti		6	4.5
Dema për riprodhim		10	30
Dele dhe dhi		1.5 dele/dhi 0.35 qingja/keca 2.5	2.5 0.5 për qingja/keca
Dosa me gica deri në 40 ditë		7.5 dosa	2.5
Derra për majmëri	Deri në 50 Deri në 85 Deri në 110	0.8 1.1 1.3	0.6 0.8 1
Derra	Mbi 40 ditë dhe mbi 30kg	0.6	0.4
Gica		2.5 femër 6.0 mashkull	1.9 8.0

2. SHPENDËT

	Sipërfaqja e mbuluar (sipërfaqja neto e disponueshme për kafshët)			Sipërfaqet e zbuluara (sipërfaqet e lira në m ² në qarkullim/kokë No)
	Kafshë/m ² cm	furrrik/kafshë	Fole	
Pula për vezë	6	18	8 pula për fole ose në rastin e foleve të përbashkëta 120 cm ² /zog	4, duke siguruar që nuk kalohet kufiri 170 kg të N/ha/vit
Shpendë për majmëri (në strehim fiks)	10 me një maksimum 21 kg peshë e gjallë/m ²	20 (vetëm për kafshë shtëpiake)		4 zogj për mish dhe kafshë shtëpiake 4.5 rosa 10 gjela deti 15 pata Për të gjitha speciet e përmendura më

				sipër nuk duhet të kalohej kufiri 170 kg të N/ha/vit.
Shpendë për majmëri (në strehim të lëvizshëm)	16 (*) në strehim të lëvizshëm shpendësh me një maksimum 30 kg peshë e gjallë/m ²			2.5, duke siguruar që të mos kalohej kufiri i 170 kg të N/ha/vit

(*) vetëm në rastet e strehimeve të lëvizshme nuk duhet të kalojë 150 m² sipërfaqe dysHEMEJE të cilat mbeten hapur natën.